

Miljøgodkendelse

Vester Bjerndrupvej 1, 6690 Gørding

16.01.2026

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	40178147	Konsulent Cvr	39601966
Husdyrbrugets navn	Vester Bjerndrupvej 1 - §16a ansøgning okt 2025	Konsulent virksomhedsnavn	Gråkjær Landbrug A/S
Beliggenhedsadresse	Vester Bjerndrupvej 1	Konsulent navn	Hanne Bang
Postnummer	6690	Konsulent adresse	Fabersvej 15
By	Gørding	Konsulent postnummer	7500
Ansøger		Konsulent by	Holstebro
Ansøger navn	Højvanggaard ApS v/ Jørgen Nielsen	Konsulent telefon	51182855
Ansøger adresse	Tingvej 2	Konsulent email	hab@graakjaer.dk
Ansøger postnummer	6690	Ejendom	
Ansøger by	Gørding	Ejendomsnummer	9622406
		CHR numre	44113

Sag nr.: MIS-25/002689

Sagsansvarlig: Annie Lillie

Skema nr.: 253509, version 1

Indsendt dato: 30. oktober 2025

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	4
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIGT	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE	10
KLAGEVEJLEDNING	10
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR	12
INDLEDNING	12
GENERELLE FORHOLD	12
Godkendelsens omfang	12
Tidligere godkendelser	12
Samdrift med andre husdyrbrug	13
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	13
Driftsbygninger	13
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	14
Foder	14
Husdyrgødning	15
Spildevand/restvand	15
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	15
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	15
Landskab og kulturmiljø	16
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	20
Ammoniakupåvirkning af naturområder og beskyttede arter	20
Lugt	23
Transporter	24
Støj	25
Støv, fluer og skadedyr	26
Lys	26
Driftsforstyrrelser og uheld	27
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	28
Ressourcer	28
Affald	28
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	28
SAMLET VURDERING	29
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING	29
BILAG 1: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	31

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16a miljøgodkendelse. Husdyrbruget på Vester Bjerndrupvej 1, 6690 Gørding søger om at udvide og ændre stalde og gødningsopbevaringsanlæg:

- Inddragelse af den tidligere malkestald til staldareal til kvier, hvilket er en udvidelse af produktionsarealet fra 1.765 m² til 1.995 m².
- Etablering af en ny teltoverdækket 5.000 m³ gyllebeholder med et overfladeareal på 907 m².

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 30 dage. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra naboer på Vester Bjerndrupvej 5 og Bjerndrupvej 6. De indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til disse, fremgår af miljøgodkendelsens afsnit "Offentliggørelse og høring".

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler miljøgodkendelse til kvægbruget på Vester Bjerndrupvej 1, 6690 Gørding.

Godkendelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 1.765 m² til 1.995 m².
- Inddragelse af den tidligere malkestald til staldareal til kvier.
- Etablering af en ny teltoverdækket 5.000 m³ gyllebeholder med et overfladeareal på 907 m².

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald-navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktions-areal m ²
Kviestald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	290
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	230
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	150
	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	1.325
	Ialt	1.995

2. Husdyrbruget skal, på tilsynsmyndighedens forlangende, kunne fremvise dokumentation for produktionsarealets størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.
3. Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

Indretning og drift

4. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
5. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

6. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Lille gyllebeholder, 450 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	127 m ²
Mellem gyllebeholder, 1.000 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	277 m ²

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Stor gyllebeholder, 1.500 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	328 m ²
Ny gyllebeholder, 5.000 m ³ (ny), teltoverdækket	Ingen krav	907 m ²
Møddingsplads (eksisterende)	Kvæg, heste, får og geder	104 m ²
Hessellundvej, gyllebeh. stor, 3.000 m ³ (eksisterende - overført fra Hessellundvej 4)	Ingen krav	761 m ²
Hessellundvej, gyllebeh. lille, 1.200 m ³ (eksisterende - overført fra Hessellundvej 4)	Ingen krav	247 m ²

7. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
8. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Spildevand

9. Overfladevand fra befæstede arealer, restvand fra ensilagepladser og vand fra skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen

Landskabelige værdier

10. Der kan opføres en gyllebeholder med teltoverdækning på 5.000 m³ med placering som anført på kort 1. Gyllebeholderen med teltoverdækning skal opføres traditionelt i grå betonelementer og grå teltoverdækning. Gyllebeholderen skal graves så langt ned i jorden som muligt. Diameter må være op til 35 m, siden må have højde på op til 2,7 m over terræn og samlet højde over terræn med teltoverdækning må være op til 8,9 m.
11. Der skal etableres et nyt 3-rækket læhegn bestående af hjemmehørende buske og træer nord for "Ny gyllebeholder" og hen til plansiloerne (se kort 3). Beplantningen skal være etableret senest 1 år efter gyllebeholderen er færdigetableret og være af en størrelse, så beplantningen inden for en kort årrække kan opfylde deres formål.
12. Eksisterende læhegn øst og vest for ejendommen skal til stadighed bibeholdes og vedligeholdes i fornødent omfang, evt. ved genbeplantning (se kort 4).

Ammoniakfordampning

13. "Ny gyllebeholder" skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
14. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.

Lugt

15. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
16. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

17. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

18. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet end faste tekniske installationer.
19. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
20. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støj-måling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

21. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

22. Der skal etableres 2 m asfalt fra Vester Bjerndrupvej og ind ad den vestligste og midterste indkørsel. På grund af vejens hældning ved den midterste indkørsel bør asfalten der først etableres efter rådgivning/aftale med Park & Mobilitet, Esbjerg Kommune.

Skadedyr

23. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
24. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

25. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærds-mæssige årsager.
26. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til 25 lux, medmindre der arbejdes i stalden.

Uheld

27. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Råvarer og hjælpepestoffer

28. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
29. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
30. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

31. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
32. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

33. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt godkendelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelsespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt – der skal indhentes dispensation for skovbyggelinje.

Eneste nye bygning i forbindelse med projektet er etablering af en ny gyllebeholder, hvorfra der hverken afledes overfladevand eller anden form for spildevand til recipient. Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksi-

sterende byggeri. Der kan, hvis det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 16.01.2026 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunens hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 13. februar 2026.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Da godkendelsen indebærer opførelse af ny gyllebeholder, som vurderes ikke erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift. Derfor kan du, jf. § 81 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., først udnytte godkendelsen efter klagefristens udløb.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning, så godkendelsen først kan udnyttes når Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Vester Bjerndrupvej 1, 6690 Gørding har søgt om at ændre og udvide dyreholdet.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning².

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgers miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 1.765 m² til 1.995 m².
- Inddragelse af den tidligere malkestald til staldareal til kvier.
- Etablering af en ny teltoverdækket 5.000 m³ gyllebeholder med et overfladeareal på 907 m².

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Ved ibrugtagning af den nye godkendelse ophæves ejendommens tidligere § 12 miljøgodkendelse fra oktober 2012. Her fremgår det bl.a., at de eksisterende læbælter øst og vest for ejendommens skal bevares – dette vilkår videreføres af samme landskabelige begrundelser som ved § 12-godkendelsen fra 2012.

Tidligere godkendelser

Miljøgodkendelse fra oktober 2012.

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

I den nye ansøgning er nudrift og 8 årsdriften angivet i overensstemmelse med miljøgodkendelsen fra 2012.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

To husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at ansøger ejer/driver andre husdyrproduktioner, hvor slagtesvineproduktionen på Vejrupvej 14 er den nærmeste. De to husdyrbrug er beliggende med en afstand på ca. 1,1 km (luftlinje). Den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger er beregnet til 79 m. På baggrund af afstanden mellem de to husdyrbrugs anlæg vurderer Esbjerg Kommune, at de to husdyrbrug ikke er forureningsmæssigt forbundne. Da kriteriet om forureningsmæssigt forbundne ikke er opfyldt, er det ikke relevant at se på, om husdyrbrugene er teknisk eller driftsmæssigt forbundne.

Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Vester Bjerndrupvej 1.

Husdyrbrugets indretning og drift

Driftsbygninger

Driftsbygningernes placering fremgår af nedenstående kort.

Kort 1: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse efter § 12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til 165 malkekøer med opdræt. Afgørelsen er meddelt oktober 2012.

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at bl.a. nakkebomsarealer og drikkekar er fraregnet.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal. Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningsskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Det oplyses af ansøger, at foderplanen udarbejdes i samarbejde med fodringsrådgiver og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Foderet er, ved hjælp af foderplanerne, tilpasset de enkelte dyregruppers aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen. Proteinindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører, at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres, og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i den samlede mængde af husdyrgødning. Fosforindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af fosfor i husdyrgødningen reduceres, og der vil dermed være et lavere fosforindhold i den samlede mængde af husdyrgødning.

Etablering og drift af ensilageopbevaring, herunder ensilage i markstakke, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. På husdyrbrug get opbevares ensilage i plansiloer.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af foder, herunder ensilage, er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Der etableres teltoverdækning på den nye 5.000 m³ gyllebeholder. Overdækning af gyllebeholdere medvirker til en lavere ammoniakfordampning, og der stilles derfor vilkår om, at gyllebeholderen skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle, og skader skal repareres.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ansøger oplyser, at der på bedriften produceres der ca. 60.670 m³ gylle inkl. overfladevand, hvilket ved min 10 mdr. opbevaringskapacitet giver et opbevaringsbehov på ca. 50.560 m³ gylle. Samlet på bedriften, inkl. den nye gyllebeholder på 5.000 m³ er der opbevaringskapacitet på 40.850 m³. Det betyder, at der fortsat er behov for yderligere opbevaringskapacitet på bedriften, men at det for nuværende kan løses ved levering til biogasanlæg der står for afsætning af overskydende mængde til tredjemand.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Der er indsendt en afløbsplan, der beskriver de eksisterende afløbsforhold. Der ændres i forbindelse med projektet ikke på ejendommens afledning af tag- og overfladevand.

Husdyrbrugets beliggenhed

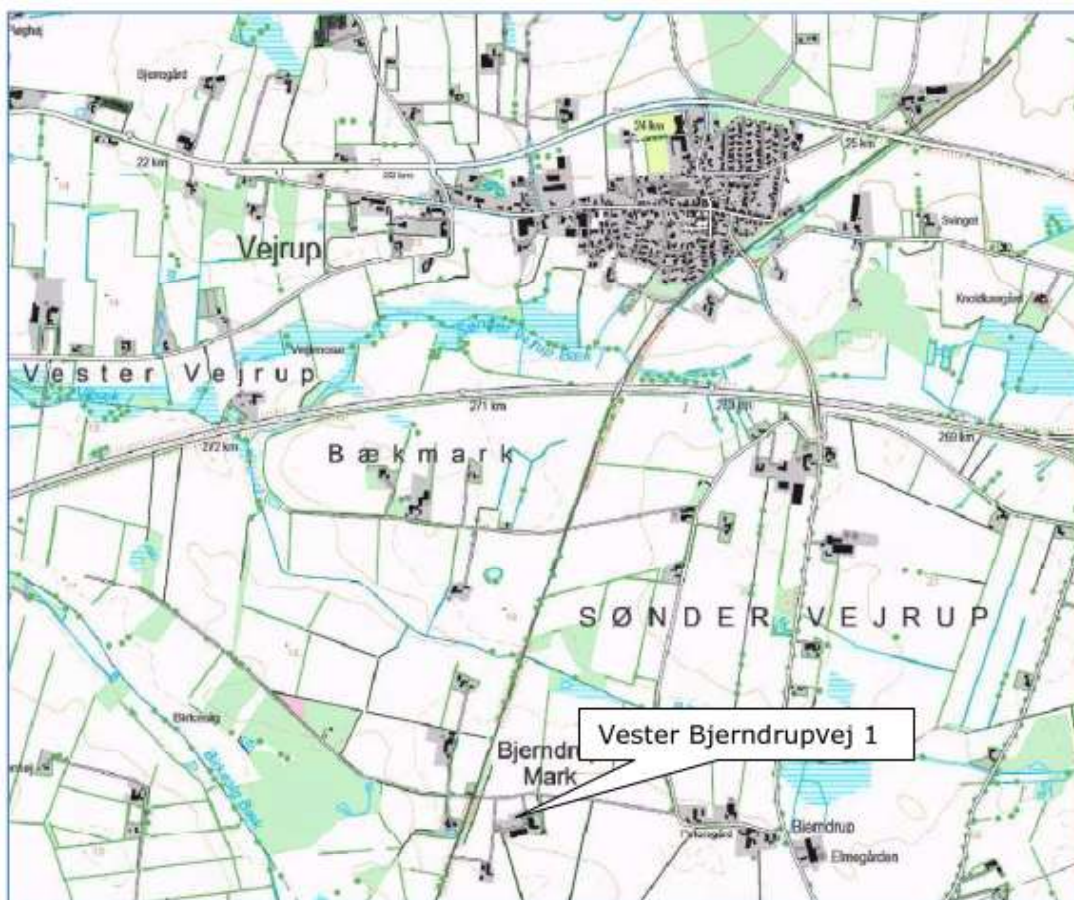
Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 2.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt, på nær afstanden til boring.

Kort 2. Husdyrbrugets beliggenhed

Afstandskravene skal vurderes for nye og væsentlig ændrede husdyranlæg, hvilket i dette tilfælde vil sige fra den nye gyllebeholder og den eksisterende malkestald, som ændres til sengestald.

Der findes en vandboring (boring 131.2046/131.408) få meter fra kviestalden. Der er tidligere dispenseret for afstand til boringen til malkestalden og egentlige stalldanlæg. Esbjerg Kommune vil dog ikke meddele dispensation til en udvidelse af produktionsarealet. Ansøger har derfor oplyst, at boringen vil blive sløjfet hurtigst muligt. Sløjfning er bestilt ved brøndborer.

Dermed anses afstandskravet til boring også for overholdt.

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det øn-

skede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Projektbeskrivelse

Der ansøges nu om følgende ændringer:

- Dyreholdet ændres fra malkekøer med opdræt til kvier.
- Den tidligere malkestald ændres til sengestald med spalter i gangarealet
- Der etableres en ny gyllebeholder med teltoverdækning på ca. 5.000 m³.

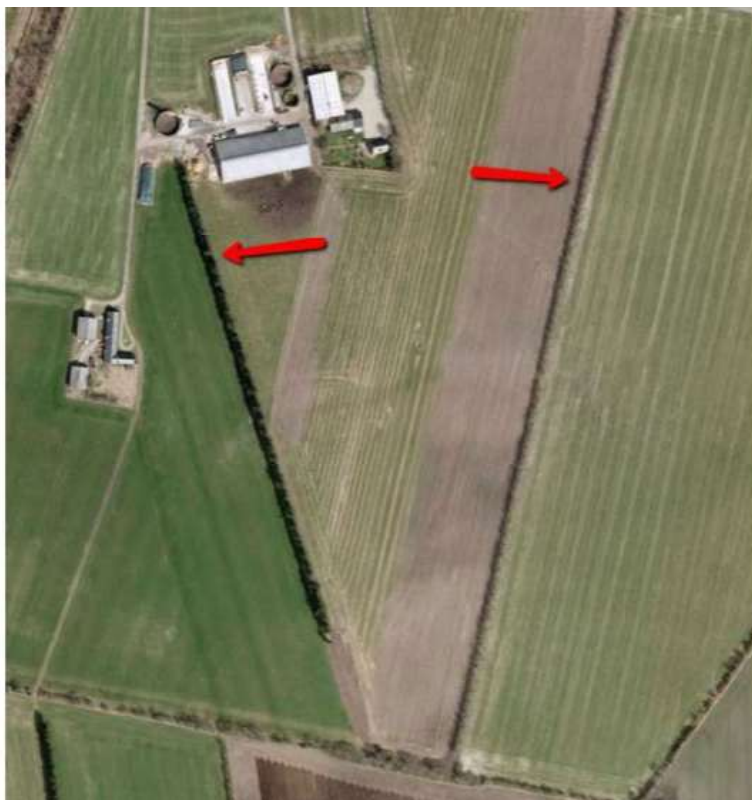
Den nye gyllebeholder etableres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger.

Der er ikke givet oplysninger om byggematerialer, men det antages, at gyllebeholderen opføres traditionelt med grå betonelementer og grå teltoverdækning.

Kort 3 viser placering af den ansøgte gyllebeholder og de øvrige eksisterende bygninger samt vilkår om beplantning nord for den nye gyllebeholder. Det er yderligere vurderet, at landskabet er sårbart overfor nedlæggelse af levende hegn, der opløser den nuværende struktur i landskabet og blotter de stedlige gårdanlæg og tekniske installationer, og der stilles derfor vilkår om bevarelse af eksisterende læhegn øst og vest for ejendommen bibeholdes (kort 4), hvilket tillige er vilkårsfastsat i ejendommens hidtidige miljøgodkendelse fra 2012.

Kort 3: Situationsplan med beplantning ved ny gyllebeholder.

Kort 4: Læhegn, som skal bevares

Placering og erhvervsmæssig nødvendighed

Ansøger oplyser, at kvierne på ejendommen bidrager med ca. 1.900 m³ gylle, og der er restvand fra plansiloer og møddingsplads på ca. 1.500 m³, hvorved den samlede produktion på ejendommen bliver ca. 3.400 m³. Ejendommens jordtilliggende er ca. 118 ha, og der udbringes ca. 45 m³ gylle pr. ha. Derved er det erhvervsmæssige, nødvendige opbevaringsbehov til ejendommens arealer ca. 5.310 m³ (118 ha x 45 m³/ha).

Efter etablering af den nye gyllebeholder vil ejendommens samlede kapacitet for flydende husdyrgødning være 12.150 m³. Kapaciteten fra 5.310 m³ til 12.150 m³ er til arealer, som ikke tilhører Vester Bjerndrupvej 1. Denne del er dermed ikke nødvendig til ejendommens drift, men er nødvendig til den samlede bedrift, hvor der dyrkes 1.074 ha. På bedriften produceres der ca. 60.670 m³ gylle inkl. overfladevand, hvilket ved min 10 mdr. opbevaringskapacitet giver et opbevaringsbehov på ca. 50.560 m³ gylle.

Samlet på bedriften, inkl. den nye gyllebeholder på 5.000 m³ på nærværende ejendom, er der opbevaringskapacitet på 40.850 m³. Det betyder, at der fortsat er behov for yderligere opbevaringskapacitet på bedriften, men at det for nuværende kan løses ved levering til biogasanlæg der står for afsætning af overskydende mængde til tredjemand.

Esbjerg Kommune vurderer, at det er hensigtsmæssigt at etablere den nye gyllebeholder på Vester Bjerndrupvej 1, så aktiviteten samles der og beholderen til bedriften etableres i tilknytning til eksisterende, lignende bygninger, som dermed udgør én helhed. Da der er tale om nyt byggeri, der kun delvis er erhvervsmæssigt nødvendigt, skal kommunen ved vurderingen af det ansøgte sikre, at de landskabelige værdier i området ikke tilsidesættes. Esbjerg Kommune har derfor i det følgende

foretaget en vurdering af det ansøgte projekts indvirkning på områdets landskabelige værdier.

Landskabelige hensyn og vurdering

Ifølge Esbjerg Kommuneplan 2022-2034 er husdyrbruget beliggende i landzone i område "23-020-040- Landområde ved Hessellund". Hovedanvendelsen er fastlagt til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Der kan etableres de til områdets anvendelse og drift nødvendige bygninger og anlæg.

Området, hvor ejendommen Vester Bjerndrupvej 1 ligger, er i kommuneplan 2022 – 2034 udpeget som:

- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområde

Særligt værdifuldt landbrugsområde

Inden for de særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets interesser sikres under hensyntagen til byudvikling, natur og vandmiljø.

Skovrejsningsområde, ønsket

Inden for det af Esbjerg kommunes udpegede skovrejsningsområde må der foretages privat og offentlig skovtilplantning.

Vurdering

Den nye gyllebeholder med teltoverdækning opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse på Vester Bjerndrupvej 1, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed. Gyllebeholderen og teltoverdækningen opføres traditionelt, som andre gødningsopbevaringsanlæg, hvilket arkitektonisk er sædvanligt.

Set fra nabobeboelser vil den nye beholder enten være afskærmet af beplantning eller andre bygninger end beboelserne. Set fra Vester Bjerndrupvej (fra nord) vil den nye gyllebeholder med teltoverdækning være fuldt synlig med en højde på ca. 8,9 m inklusiv teltoverdækning. Ansøger oplyser, at for indpasning af gyllebeholderen i landskabet, etableres der et 3-rækket læhegn nord for gyllebeholderen og hen til plansiloerne. Herudover er der beplantning i nærområdet der begrænser gyllebeholderens påvirkning af landskabet. Vilkår fra miljøgodkendelsen fra oktober 2012 om bevarelse af læhegnene øst og vest for ejendommen bibeholdes med den begrundelse, at deres afskærmning af driftsbygningerne er en grundlæggende forudsætning for landskabsvurderingen.

For at afbøde den visuelle dominans set fra nord stilles det vilkår om, at der etableres afskærmende beplantning nord for den nye gyllebeholder hen til plansiloerne.

Området ligger tillige indenfor skovbyggelinje - der er søgt om særskilt dispensation i henhold til Naturbeskyttelsesloven, da den ny gyllebeholder ikke er erhvervs-mæssig nødvendig for den pågældende ejendom på Vester Bjerndrupvej 1.

Det vurderes, at det ansøgte byggeri, med de stillede vilkår, ikke er i strid med kommuneplanens landskabelige udpegninger og retningslinjer. Esbjerg Kommunes byggeafdeling har oplyst, at de vurderer, at der kan meddeles dispensation til gyllebeholderen, da den opføres i tilknytning til ejendommens øvrige bygninger.

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering. Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruheder.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2955,2	911,8	3867,0
Nudrift	2688,4	730,4	3418,8
8 års-drift	2688,4	730,4	3418,8

Tabel 2: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 3.016 kg NH₃-N/år til 3.867 kg NH₃-N/år.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger enkelte beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

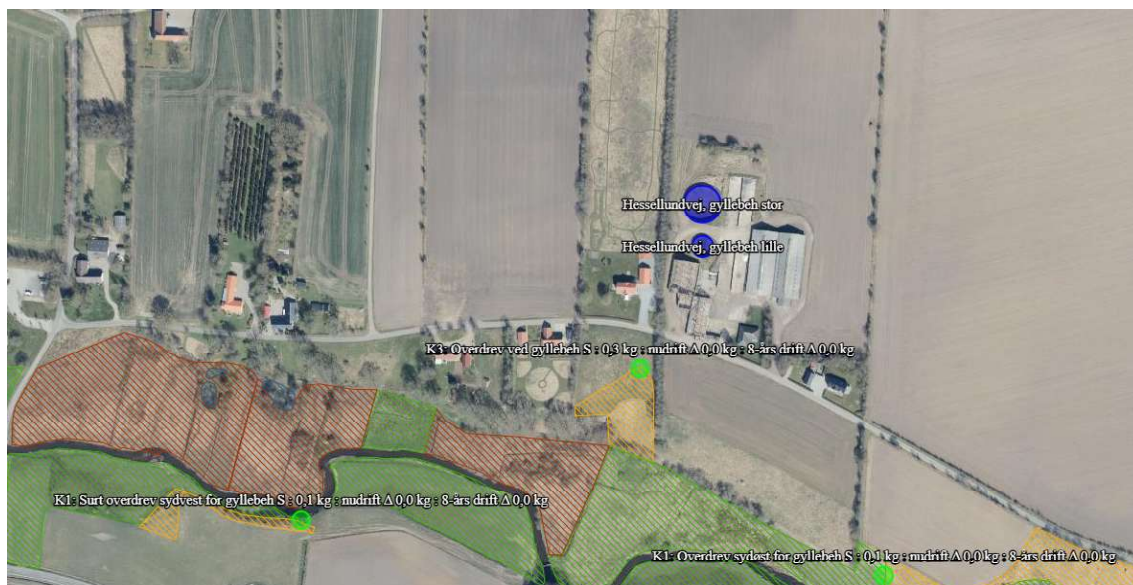
Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort.

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kort 5: Anlægget med nærmeste naturpunkter ved Vester Bjerndrupvej 7.

Kort 6: Anlægget med nærmeste naturpunkter ved Hessellundvej 4.

I tabel 3 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur			
Naturpunkt	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Beskyttelsesniveau
Kategori 3 skov, vest for Vester Bjerndrupvej 1	0,1	0,6	Krav om merbelastning på maks. 1,0 kg N/ha/år over- holdt

Kategori 3 skov, nord for Vester Bjerndrupvej 1	0,1	0,4	Krav om merbelastning på maks. 1,0 kg N/ha/år overholdt
Eng §3, sydvest for Vester Bjerndrupvej 1	0,0	0,3	Merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil som hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen
Kategori 3 overdrev syd for Hessellundvej 4	0,0	0,3	Krav om merbelastning på maks. 1,0 kg N/ha/år overholdt
Kategori 1 surt overdrev sydvest for Hessellundvej 4	0,0	0,1	Krav om totalbelastning på maks. 0,2/0,4/0,7 kg N/ha/år overholdt
Kategori 1 overdrev sydøst for Hessellundvej 4	0,0	0,2	Krav om totalbelastning på maks. 0,2/0,4/0,7 kg N/ha/år overholdt

Tabel 3. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Nærmeste kategori 1 og kategori 2 natur ligger ca. 120 m syd for gyllebeholderne ved Hessellundvej 4, hvortil ammoniaktotalbelastningen fra husdyrbruget er beregnet til 0,2 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet for kategori 1 og kategori 2 natur er overholdt.

Som det fremgår af tabellen herover, er merbelastningen til kategori 3 natur under 1,0 kg N/ha/år, og dermed ikke i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Naturområder, der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er enge, søer og strandenge ikke omfattet. Nærmeste eng ligger ca. 600 m sydvest for ejendommen. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen øvrige naturbeskyttede lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

Via søgning på "Naturdata, Danmarks Miljøportal" er der, inden for 1.000 m fra ejendommen, ikke fundet kendskab til bilag IV arter.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at til-

⁵ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵ – til brug i administration og planlægning og Del 2 – Odder og flagermus nr. 603 fra 2024.

sidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt. Det ansøgte byggeri placeres sådan i landskabet, at det ikke vurderes at kunne udgøre en barriere mellem vandhuller, for eventuelle vandrede bilag IV-padder i området. I vurderingen er der med hensyn til flagermus, lagt særligt vægt på, at der ikke ses gamle træer, som må vige pladsen for den nye gyllebeholder, eller at eksisterende bygninger rives ned.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det nærmeste Natura 2000 område, habitatområde nr. 79, Sneum Å og Holsted Ådal, ligger cirka 180 m syd for ejendommen, hvortil der beregnes totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt, og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og stalde-

nes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Vester Bjerndrupvej 2. Nærmeste samlede bebyggelse er Endrup, mens nærmeste byzone er Vejrup. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er derfor enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, og at husdyrbruget derfor ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningshåndteringen beskrevet.

Transporter

Der er to indkørsler til både Vester Bjerndrupvej 1 og Hessellundvej 4.

Langt størstedelen af trafikken vil foregå ved Vester Bjerndrupvej 1, hvor den østlige primært benyttes. Der er ikke nabobeboelser i umiddelbar nærhed af de to indkørsler.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Afhentning og levering af dyr	24	12
Afhentning af mælk	183	-
Levering af halm	-	10
Levering af kraftfoder	52	12
Transport med grovfoder	231	230
Fragt	24	-
Afhentning af døde dyr	6	6

Husdyrgødning - gylle	580	440
Husdyrgødning - dybstrøelse	63	6
Brændstof	8	12
Affald	29	8
Andet/diverse	-	10
I alt	1.200	746

Tabel 4: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Dette viser en betydelig reduktion i den samlede transportaktivitet ved overgang fra den tidligere godkendte drift til den ansøgte drift.

Transporterne foregår primært med traktor eller lastbil og herudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne af f.eks. dyrlæge, elektriker, serviceaftaler m.v.

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stillet vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Da en del af de sæsonbetonede transporterne, som udbringning af husdyrgødning, er begrænset til enkelte af årets dage. Dette vil være gældende for gyllebeholderne ved Hessellundvej 4.

Da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel, vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, ventilation, ensilering, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjklender på husdyrbruget, med angivelse af, hvornår og hvor længe støjklenderne er i drift.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage

støjberegninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Det er oplyst, at der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder og halm, hvilket vurderes ikke at have en negativ indvirkning på naboerne pga. den lave støvmængde og afstanden til naboer.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres. Rottebekæmpelse sker i overensstemmelse med de officielle retningslinjer.

Fluebekæmpelse i stalden sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet. Konkret benyttes der bekæmpelsesmidler i dybstrøelsesmåtterne efter behov, og der benyttes desinficering efter rengøring.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Samtidig stilles der vilkår om, at skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 4-8 timer i døgnet i vinterhalvåret og begrænset i sommerhalvåret. Herudover er der vågelys, så dyrene kan orientere sig. Lyset i staldene er slukket om natten og det vurderes, at vågelyset ikke vil være til gene for omkringboende.

Udendørslamper er styret af sensor og dermed tændt efter behov. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten. Da der ikke er belysning udenfor bygningerne om natten vurderes det, at omkringboende ikke vil blive generet heraf.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering med følgende: Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Da gyllebeholderne er beliggende mere end 100 m fra vandløb og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

Ansøger har oplyst, at i tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet og gyllen vil løbe mod det laveste områder omkring gyllebeholderne. Herfra kan det suges op og fjernes. Maskinstation vil blive kontaktet, og der kan dæmres op med jord eller lignende.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

For at imødegå uheld, stilles der vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvornår og hvordan der skal reageres. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte.

For at minimere uheld ved ophør af driften af husdyrproduktionen, stilles der vilkår om tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.m. samt bortskaffelse af affald.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Olietanke er omfattet i olietankbekendtgørelsen⁶ og der stilles ikke særskilte vilkår hertil.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingseget affald.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr⁷.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret

⁶ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

⁷ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Teltoverdækning af ny 5.000 m³ gyllebeholder.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Forudgående inddragelse af offentligheden

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx den 31. oktober 2025.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen.

Høring af udkast til afgørelse

I forbindelse med den offentlige høring i minimum 30 er der kommet bemærkninger fra naboer på Vester Bjerndrupvej 5 og Bjerndrupvej 6.

1. Naboerne mener at det er en meget stor gyllebeholder og at det vil medføre en stigning af tung trafik, som kan medføre farlige situationer pga. vejforløbet. Der er vanskelige oversigtsforholdene pga. af vejens forløb.
2. Naboerne oplyser, at der ofte bliver kørt for stærkt i forbindelse med transporter til ejendommen, og at der ofte ligger jord på vejen, som kan give anledning til farlige forhold.
3. Naboerne er ligeledes bekymrede for øget lugtgener fra gyllebeholderen.

Esbjerg Kommunes bemærkninger

- Ad 1) I afsnittet "placering og erhvervsmæssig nødvendighed" er der redegjort for størrelsen af gyllebeholderen. I forbindelse med udvidelsen sker der ikke en stigning i antal transporter til/fra ejendommen i forhold til tidligere ansøgt og godkendt. Ansøger har efterfølgende indsendt en uddybende beregning på antal gylletransporter med egen gyllevogn og kørsel til/fra biogasanlæg. Det har medført, at der i tabel 4 er kommet 90 ekstra gylletransporter, end oprindeligt meddelt, men antallet falder fortsat i forhold til tidligere godkendte transporter, fra ca. 1200 stk. til 746 stk.

Det er korrekt, at der er et sving, hvor oversigtsforholdene er vanskelig og Vester Bjerndrupvej er en smal vej, men da gennemsnitshastigheden er forholdsvis lav (under 50 km/t) og antallet af transporter svarer til i gennemsnit 2 stk. om dagen, vurderes antal transporter acceptabel.

- Ad2) Trafiksikkerhed, belastning, oversigtsforhold og lignende er ikke noget, som vi må inddrage i sager efter husdyrbrugloven. Ansøger har for at imødegå at grus og andet materiale trækkes ud på den offentlige vej, tilbudt at etablere 2 m asfalt fra Vester Bjerndrupvej og ind ad de to indkørsler. Da grus og lignende kan medføre øgede støvgener uden for ejendommen, fastholdes det med vilkår.

- Ad3) Lugtgenegrænsen beregnes i ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk. Ifølge ansøgningen overholder projektet alle lugtgenekrav til naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Placering af gyllebeholderen overholder gældende afstandskrav, dog skal udmatrikuleret vejskel (privat fællesvej) berigtiges, inden byggeriet påbegyndes. Da beholderen ligger mindre end 300 m fra nabobeboelse, og der leveres afgasset biogasgylle i beholderen (som kan indeholde svinegylle), skal beholderen forsynes med fast teltoverdækning.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at projektet kan etableres uden at medføre væsentlige gener for omboende.

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Miljøkonsekvensrapport

Miljøgodkendelse efter § 16 a

Produktion af kvier, ikke IE-husdyrbrug

Højvanggaard ApS v/ Jørgen Nielsen
Vestre Bjerndrupvej 1
Ansøgningsskema, § 16 a: 253.509

Indsendt som § 16 b miljøtilladelse i skema nr 250.419 den 22. maj 2025 og opdateret 11. september.

Indsendt som § 16 a miljøgodkendelse i skema nr 253.509 den 30. oktober 2025. Opdateret 9. januar 2026

Udarbejdet af:

Senior Miljøkonsulent Hanne Bang
Gråkjær Landbrug A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro
Mail: hab@graakjaer.dk. Mobil: 51 18 28 55

INDHOLD

1.1	Oplysninger m.v. til miljøkonsekvensrapport	4
1.2	Generelle oplysninger om ansøgningen	5
1.2.1	Beskrivelse af ejer og ansøger	5
1.2.2	Beskrivelse af tidligere godkendelser	5
1.2.3	Kort beskrivelse af ansøgning	6
1.3	Oplysninger om ansøger og ejerforhold	7
1.3.1	Andre husdyrbrug	7
1.3.2	Erhvervsmæssig nødvendighed	8
1.4	Oplysninger om husdyrbruget	9
1.4.1	Indretning af stalde og produktionsareal	9
1.4.2	Indretning af eksisterende husdyrgødningslager	10
1.4.3	Indretning af nye husdyrgødningslager	11
1.4.4	Staldskitse	13
1.4.5	Situationsplan	14
1.4.6	Afløbsplan	15
1.5	Lokalisering og beliggenhed	16
1.5.1	Faste afstandskrav	17
1.5.2	Afstande målt i www.husdyrgodkendelse.dk	18
1.6	Foranstaltninger til begrænsning af det ansøgtes virkning på miljøet	19
1.6.1	Ammoniakemission	19
1.6.2	Ammoniakdeposition til naturområder	19
1.6.3	Bilag IV-arter	23
1.6.4	Lugtemission og lugtgeneafstande	24
1.7	Øvrige emissioner og genebegrænsende foranstaltninger	26
1.7.1	Støj	26
1.7.2	Rystelser og vibrationer	26
1.7.3	Lys i staldene og udendørslys	26
1.7.4	Fluer og skadedyr	27
1.7.5	Støv fra stalde og foder	27
1.7.6	Rengøring	27
1.7.7	Transporter til og fra ejendommen	28
1.7.8	Spildevand og vandforbrug	30
1.7.9	Energiforbrug	30
1.7.10	Opbevaring og håndtering af husdyrgødning	31
1.7.11	Affald, olie og kemikalier	31
1.8	Egenkontrol og dokumentation	32

1.8.1	Dokumentation:.....	32
1.9	BAT.....	33
1.9.1	BAT for daglig drift	33
1.9.2	Teknologier og til- og fravalg af teknologi	33
1.9.3	Vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak	34
1.9.4	BAT fodring	34
1.9.5	Opbevaring af husdyrgødning	34
1.9.6	Udbringning af husdyrgødning	35
1.10	Forebyggelse af uheld.....	36
1.10.1	Management	36
1.10.2	Beredskabsplan	36
1.10.3	Uheld med gylle	36
1.10.4	Døde dyr	36
1.10.5	Strømsvigt.....	36
1.10.6	Brand	37
1.11	Husdyrbrugets alternativer og ophør	38
1.11.1	Alternative løsninger og 0-alternativ	38
1.11.2	Husdyrbrugets ophør.....	38
1.12	Generelle virkninger.....	39
1.12.1	Grænseoverskridende virkninger på miljøet	39
1.12.2	Befolkningen og menneskers sundhed.....	39
1.12.3	Biologisk mangfoldighed i forhold til kategori 1– og 2-natur samt bilag IV-arter 39	
1.12.4	Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.....	39
1.12.5	Materielle goder, kulturarv og landskabet	40

1.1 OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Nedenstående er uddrag fra Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bilag 1 pkt E:

Miljøkonsekvensrapporten skal udover eller med udgangspunkt i oplysningerne i pkt. B mindst omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
 - e) alle yderligere oplysninger omhandlet i bilagets pkt. F nedenfor, som er relevante for de særlige karakteristika, der gør sig gældende for det ansøgte og for det miljø, der kan forventes at blive berørt.*
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.*
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.*

Ud over ovenstående oplysninger i miljøkonsekvensrapporten er medtaget relevante oplysninger i henhold til bekendtgørelsens bilag 1 punkt F.

Det er ansøgers vurdering, at denne rapport indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport.

De indsatte luftfoto m.v. kommer fra www.husdyrgodkendelse.dk eller www.miljoportalen.dk.

1.2 GENERELLE OPLYSNINGER OM ANSØGNINGEN

1.2.1 BESKRIVELSE AF EJER OG ANSØGER

- ❖ Ejendommen ejes af Terra Estate Danica ApS
- ❖ Staldene lejes af Højvanggaard ApS for en længere periode
- ❖ Jørgen Nielsen er kontaktperson og driftsansvarlig

1.2.2 BESKRIVELSE AF TIDLIGERE GODKENDELSER

Ejendommen er en tidligere mælkeproduktion, der ønskes omlagt til produktion af kvier.

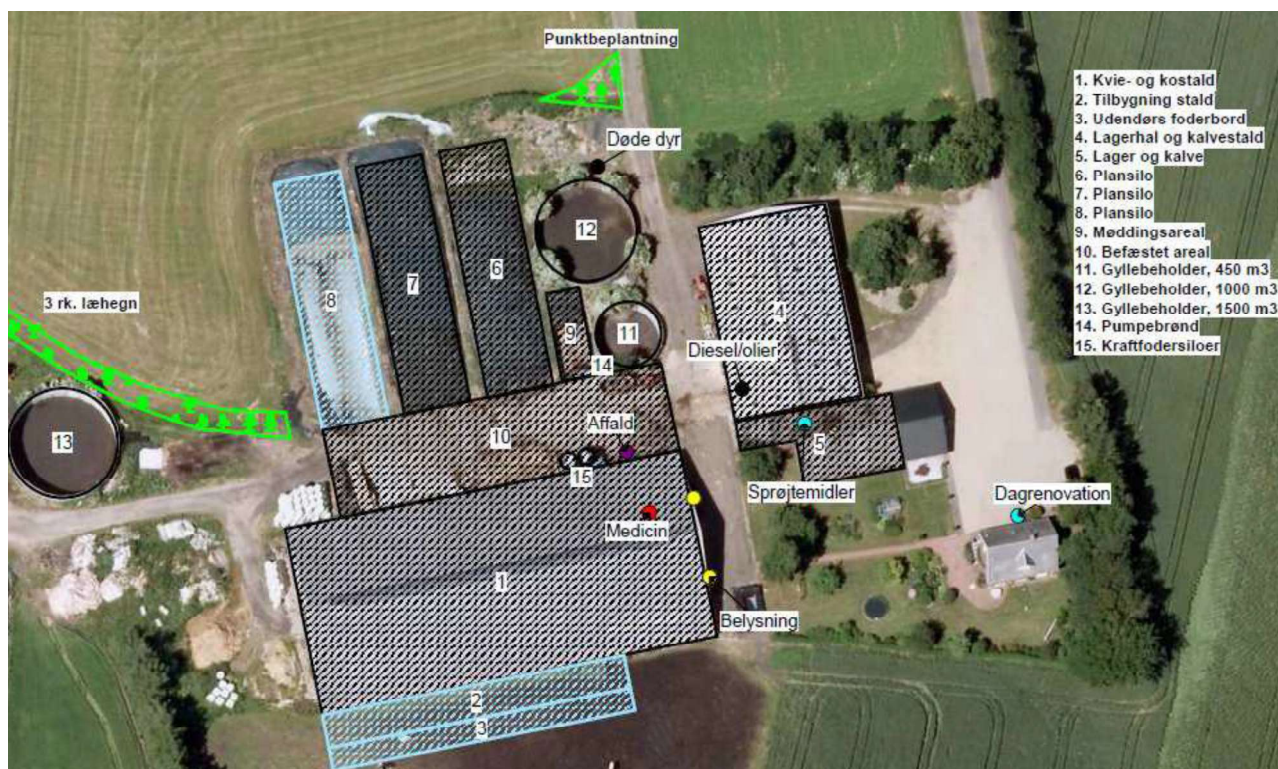
Den nuværende husdyrproduktion er fastlagt i § 12 miljøgodkendelse fra oktober 2012 til følgende husdyrproduktion og produktionsanlæg:

Godkendelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på vester Bjerndrupvej 1, 6690 Gørding kan udvides som ansøgt.

Godkendelsen omfatter

- En udvidelse af dyreholdet fra 127 malkekøer, 127 opdræt (0-27 mdr.) og 63 prod. tyrekalve (40-55 kg) til 165 malkekøer (12.000 kg mælk), 140 opdræt (0-24 mdr.) og 83 prod. tyrekalve (40-55 kg). Dette svarer til en udvidelse fra 227,2 dyreenheder til 318,3 dyreenheder.
- Etablering af tilbygning ved kostaldens sydfacade på 330 m² samt udendørs foderbord på ca. 220 m².
- Lovliggørelse af ca. 715 m² af plansiloanlæg.

1.2.3 KORT BESKRIVELSE AF ANSØGNING

Der ansøges nu om følgende ændringer:

- ❖ Dyreholdet ændres fra malkekøer med opdræt til kvier.
- ❖ Der har tidligere været ansøgt om dyrehold i foderladen, på ovenstående kort bygning nr 4 og 5. I disse bygninger er der ikke længere opstaldet dyr og de indgår derfor ikke i ansøgningsmaterialet.
- ❖ Den tidligere malkestald ændres til sengestald med spalter i gangarealet
- ❖ Der etableres en ny gyllebeholder på ca 5.000 m³

Der ansøges om miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens §16 a, da den samlede ammoniakemission er over 3.500 kg årligt.

Ansøgningen er oprindeligt indsendt som en § 16 b miljøansøgning, da det ved ansøgnings-tidspunktet ikke var opmærksomhed på de to gyllebeholdere ved Hessellundvej.

For yderligere oplysninger henvises til gældende § 12 miljøgodkendelse fra maj 2012.

De indsatte tabeller og luftfoto m.v. kommer fra Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk

1.3 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	40178147
Husdyrbrugets navn	Vester Bjerndrupvej 1 - §16b ansøgning maj 2025
Beliggenhedsadresse	Vester Bjerndrupvej 1
Postnummer	6600
By	Gørding

Ansøger

Ansøgers navn	Højvanggaard ApS v/ Jørgen Nielsen
Ansøgers adresse	Tingvej 2
Ansøgers postnummer	6690
Ansøgers by	Gørding
Ansøgertelefon	20431552
Ansøgers email	nielsengv12@os.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	39601966
Konsulent virksomhedsnavn	Gråkjær Landbrug A/S
Konsulentnavn	Hanne Bang
Konsulentadresse	Fabersvej 15
Konsulentpostnummer	7500
Konsulentby	Holstebro
Konsulenttelefon	51182855
Konsulent-email	hab@graakjaer.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	9622406
CHR numre	44113

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 11d - Terp By, Bramming
Matrikel: 3h - Terp By, Bramming
Matrikel: 3r - Terp By, Bramming
Matrikel: 4e - Ajke By, Gørding
Matrikel: 4p - Bjerndrup By, Gørding
Matrikel: 4b - Bjerndrup By, Gørding
Matrikel: 5g - Bjerndrup By, Gørding
Matrikel: 5k - Bjerndrup By, Gørding
Matrikel: 3e - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 4e - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 10e - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 5g - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 3g - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 7f - Hesselund By, Gørding
Matrikel: 5d - Hesselund By, Gørding

1.3.1 ANDRE HUSDYRBRUG

Ansøger ejer/driver andre husdyrproduktioner, hvor slagtesvineproduktionen på Vejrupvej 14 er den nærmeste. Da afstanden mellem husdyrbrugene er ca 1,1 km og dermed betydeligt over de 100 m, der er fastsat i bekendtgørelsen som afstanden for samdrift mellem husdyrbrug, og da der er tale om to forskellige husdyrtyper, så er der ikke samdrift mellem ejendommene.

Herudover er den beregnede ukorrigerede lugtgeneafstand til enkelt bolig i landzone ca 78,6 m, hvilket betyder at afstanden mellem husdyrbrugene er væsentlig længere end halvdelen af den ukorrigerede afstand på ca 39 m, hvorved der ikke er samdrift mellem ejendommene.

1.3.2 ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIGHED

Husdyrholdet:

Ændring af dyreholdet er erhvervsmæssig nødvendig for den fremtidige drift af ejendommen, da det ikke længere er rentabelt at drive mælkeproduktion i staldene og da staldene ikke lever op til velfærdskravene til malkekøer, men lever op til velfærdskravene for kvier.

Da malkestalden ikke længere skal anvendes, er det optimalt for driften af husdyrbruget at inddrage den tidligere malkestald til staldareal til kvierne i stedet for at bygge nyt til samme dyrehold på anden ejendom.

Gyllebeholder:

Etablering af den nye gyllebeholder på 5.000 m³ er erhvervsmæssigt nødvendigt for den samlede bedrift, da der er drives markbrug i nærområdet der har brug for den gyllemængde der kan lagres i ejendommens eksisterende gyllebeholdere og i den nye gyllebeholder.

På nedenstående oversigt er oplistet ejede ejendomme og forpagtede ejendomme på længe-revarende lejekontrakter med i alt ca 1.074 ha. Herudover forpagtes der yderligere ca 450 ha til bedriften.

De 1.074 ha gødes i gennemsnitlig med ca 45 m³ gylle pr ha i henhold til gødningsplanlægningen for grovfoderafgrøder, hvilket giver et samlet behov for husdyrgødning på ca 48.330 m³ gylle.

På bedriften produceres der ca 60.670 m³ gylle inkl overfladevand, hvilket ved min 10 mdr opbevaringskapacitet giver et opbevaringsbehov på ca 50.560 m³ gylle. Samlet på bedriften, inkl den nye gyllebeholder på 5.000 m³ på nærværende ejendom, er der opbevaringskapacitet på 40.850 m³. Det betyder, at der fortsat er behov for opbevaringskapacitet på bedriften, men at det for nuværende kan løses ved levering til biogasanlæg der står for afsætning af overskydende mængde til tredjemand.

Oversigten, indsat herunder, og ovenstående beskrivelse dokumenterer, at den nye gyllebeholder er erhvervsmæssig nødvendig for bedriften og dermed erhvervsmæssig nødvendig at etablere på ejendommen.

Oversigt over produktion og opbevaring samt udbringningsareal							
Adresse	Husdyrhold på gyllesystem	Samlet gyllekap. m3	Gylleprod. m3	Areal ha	Restvand m3	Ejerforhold	
Tingvej 2, 6690	1.475 køer og 100 kvier 15-23	9.600	50.550	120		Ejet	
Sdr.Lourupvej 39, 6690	310 kvier 6-11 mdr	2.600	1.455	38		Ejet	
Gørklintvej 12, 6670	385 kvier 11-16 mdr	2.500	2.230	140	2.000	Ejet	
Sdr. Lourupvej 20, 6690		5.000		115		Ejet	
Vejrupvej 14, 6690	Husdyrpro og gyllelager udlejet i 8 år			118		Ejet	
Ilstedvej 12, 6690		6.000		185		Ejet	
Glejbjergvej 4, 6752		1.200		96		Forpagtet 10 år	
V. Bjerndrupvej 1+3 og Bjerndrupvej 3	350 kvier 16-22 mdr Ny gyllebeholder	7.000 5.000	2.435	197	2.000	Forpagtet 10 år	
Gl.Hovedvej 27, 6740		750		20		Forpagtet 10 år	
Lourupvej 1, 6690		1.200		45		Forpagtet 10 år	
Samlet		40.850	56.670	1.074	4.000		
Gylleopbevaringskapacitet inkl ny gyllebeholder på Vester Bjerndrupvej 1: 40.850 m3							
Gylleproduktion og restvand samlet: 60.670 m3. Min 10 mdr opbevaringskapacitet: 50.560							
Behov for gylle til markbrug (ejet og forpagtet på længere kontrakter): 1.074 ha a 45 m3 pr ha er 48.330 m3							

1.4 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET

1.4.1 INDRETNING AF STALDE OG PRODUKTIONSAREAL

❖ Kviestalden

Det nuværende sengestaldsareal fortsætter uændret med fast gulv med et produktionsareal på 1.325 m².

Det samme gør nuværende sengestaldsareal med spalter i den sydlige tilbygning, som blev godkendt i 2012, med et produktionsareal på 290 m².

Malkestalden på ca 13,5*17,0 m bliver ændret til sengestaldsareal med et bruttoareal på 230 m² med spalter. En del af det tidligere opsamlingsareal ved malkestalden er med spalter og det er ikke muligt at vælge BAT-gulvet "*fast drænet gulv med mekanisk skrabning hver 2. time*" i dette mindre staldafsnit. BAT niveauet overholdes derfor ved overdækning af den nye gyllebeholder.

Det nuværende dybstrøelsesareal på 150 m² fortsætter uændret.

Produktionsarealet er det samlede staldareal fratrasket foderbord, mandskabsgange og arealet foran nakkebom.

Se situationsplan og skitse af stalden på følgende side.

Overblik over produktionsarealet i ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kviestald	2765	Naturlig ventilation	6 m	(#786513) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	290
				(#780710) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	230
				(#780705) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	150
				(#780704) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	1325
Sum						1995
Nudrift						
Kviestald	2765	Naturlig ventilation	6 m	(#788170) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	1325
				(#788168) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	150
				(#788166) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	290
Sum						1765
8 års drift						
Kviestald	2765	Naturlig ventilation	6 m	(#788171) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	1325
				(#788169) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	150
				(#788167) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	290
Sum						1765

1.4.2 INDRETNING AF EKSISTERENDE HUSDYRGØDNINGSLAGER

Der er følgende husdyrgødningslagrene på ejendommen.

- ❖ Møddingspladsen fortsætter uændret
- ❖ De eksisterende tre gyllebeholdere på ejendommen og de to gyllebeholdere ved Hessellundvej fortsætter uændret. Der er ca 1,6 km mellem de to placeringer

Gyllebeholdere ved Hessellundvej:

1.4.3 INDRETNING AF NYE HUSDYRGØDNINGSLAGER

- ❖ Der etableres en ny gyllebeholder på ca 5.000 m³. Spæncom oplyser at gyllebeholderen får en diameter på ca 34 m, en elementhøjde på 5,1 m, hvoraf ca 2,7 m er over terræn.

Rundt om gyllebeholderen placeres der opgravet jord 0,5 m op ad elementerne, der jævnes ud over 1-2 m, hvilket betyder at elementerne syner mindre med ca 2,2 m over jordniveau.

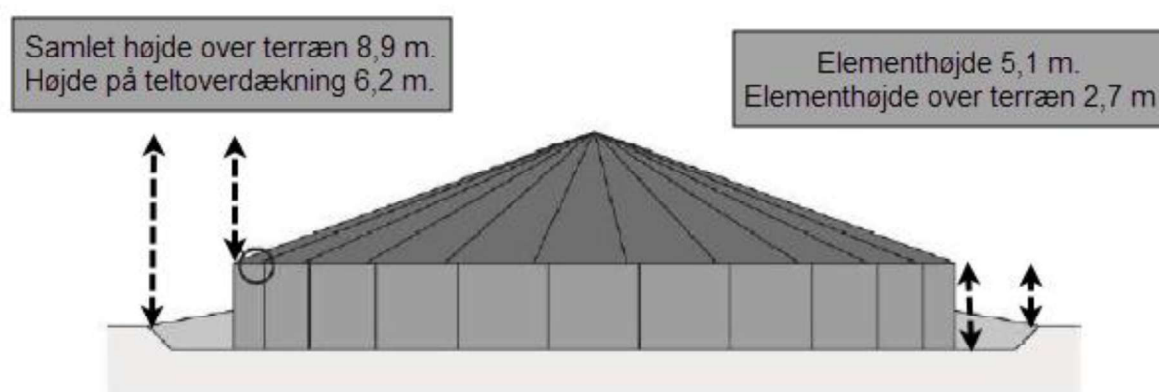
Teltoverdækningen af grå PVC-dug, med 20 grader hældning, bliver ca 6,2 m høj over betonelementerne på 2,7 m, hvorved den samlede højde på gyllebeholder inkl teltoverdækning bliver ca 8,9 m.

Gyllebeholderen placeres umiddelbart nord for den eksisterende store gyllebeholder og vest for plansiloerne, hvorved den etableres i direkte tilknytning til øvrigt byggeri på ejendommen. Placeringen medvirker til effektive leverings- og afhentningsmuligheder.

For indpasning af gyllebeholderen i landskabet etableres der et 3 rækket læhegn nord for gyllebeholderen og hen til plansiloerne. Herudover er der beplantning i nærområdet der begrænser gyllebeholderens påvirkning af landskabet.

Gyllebeholderens placering på ejendommen fremgår af situationsplanen på side 14.

Skitse af gyllebeholderens snit:

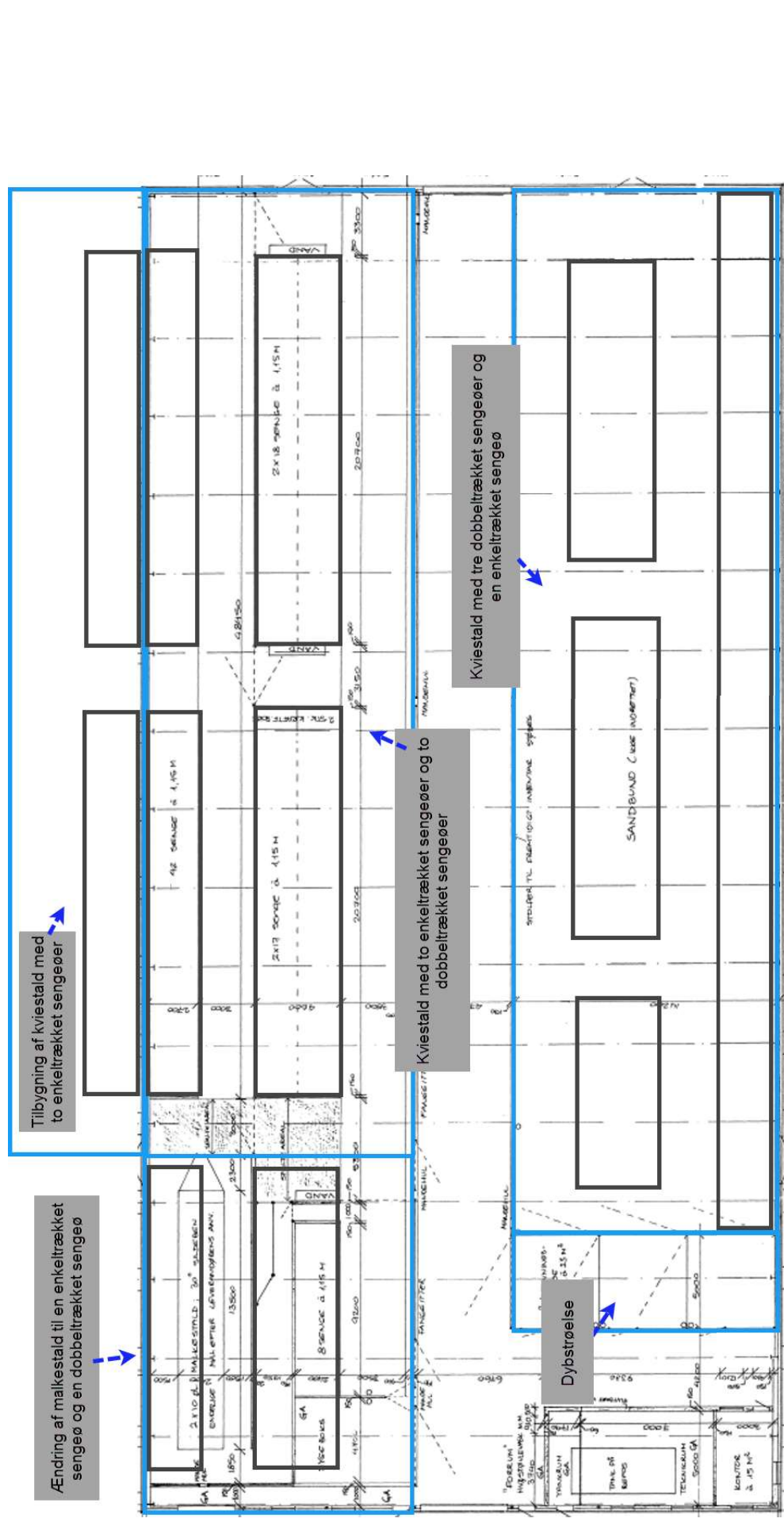

Overblik over husdyrgødningslagre i ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Lille gyllebeholder	Flydende				127
Mellem gyllebeholder	Flydende				277
Stor gyllebeholder	Flydende				328
Ny gyllebeholder	Flydende				1019
Møddingsplads	Fast				104
Hessellundvej, gyllebeh stor	Flydende				761
Hessellundvej, gyllebeh lille	Flydende				247
Nudrift					
Lille gyllebeholder	Flydende				127
Mellem gyllebeholder	Flydende				277
Stor gyllebeholder	Flydende				328
Møddingsplads	Fast				104
Hessellundvej, gyllebeh stor	Flydende				761
Hessellundvej, gyllebeh lille	Flydende				247
8 års drift					
Lille gyllebeholder	Flydende				127
Mellem gyllebeholder	Flydende				277
Stor gyllebeholder	Flydende				328
Møddingsplads	Fast				104
Hessellundvej, gyllebeh stor	Flydende				761
Hessellundvej, gyllebeh lille	Flydende				247
Gødningsandele					
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger	Areal (m ²)		
Ansøgt drift					
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				96
Nudrift					
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				96
8 års drift					
Møddingsplads	Kvæg, heste, får og geder				96

1.4.4 STALDSKITSE

Skitsen er ikke målfast. Målfaste tegninger af eksisterende byggeri er indsendt til Esbjerg Kommune i forbindelse med byggeansøgningerne for eksisterende byggeri. Det vurderes, at det ikke kræver ansøgning om ændring af bygningsanvendelse at malkestald ændres til sengestaldsareal.

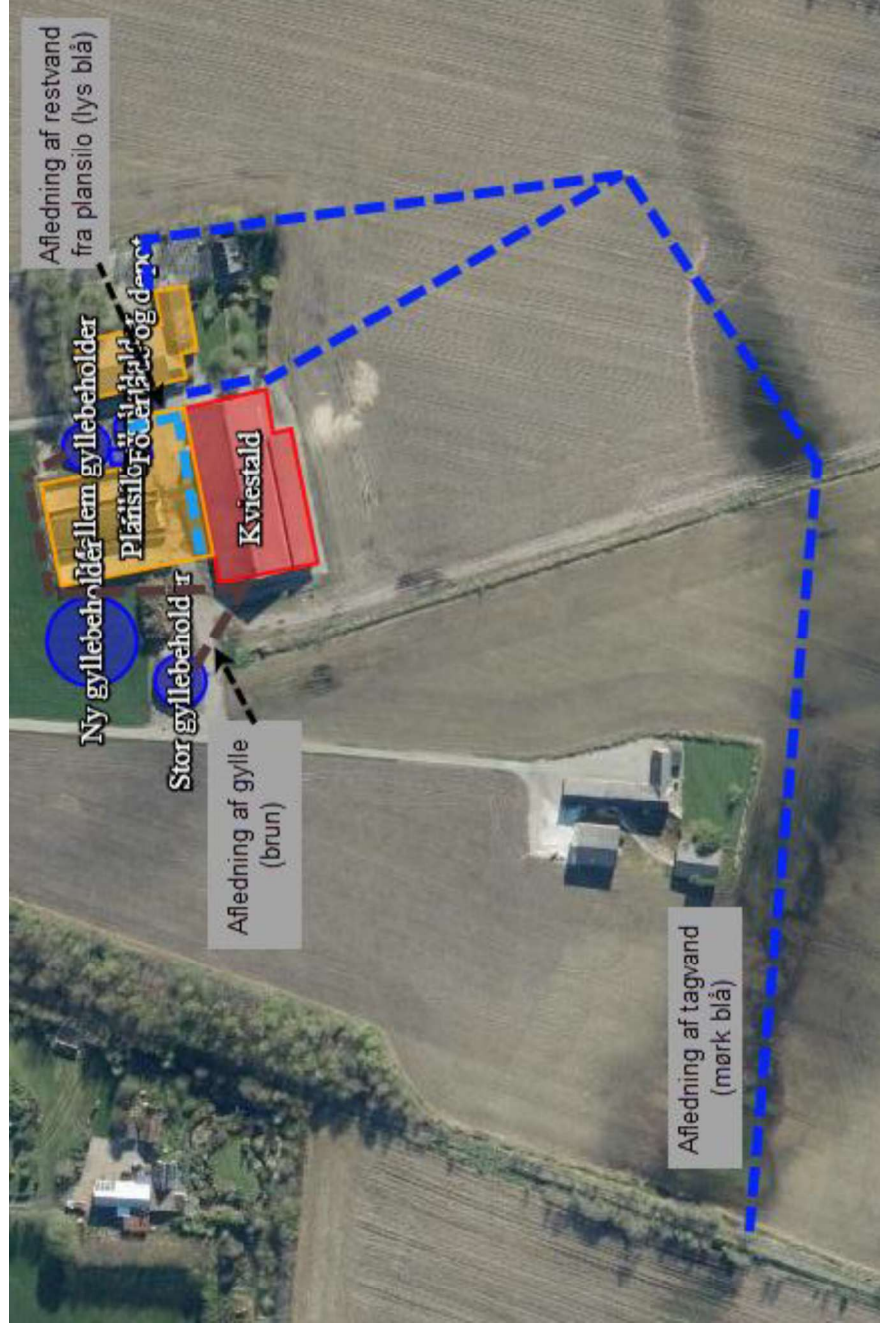
1.4.5 SITUATIONSPLAN

Situationsplanen er ikke målfast. Målfaste tegninger af eksisterende byggeri er indsendt til Esbjerg Kommune i forbindelse med byggeansøgninger for eksisterende byggeri.

1.4.6 AFLØBSPLAN

Afløbsplanen er ikke målfast. Målfaste tegninger af eksisterende byggeri er indsendt til Esbjerg Kommune i forbindelse med byggeansøgningerne for eksisterende byggeri.

1.5 LOKALISERING OG BELIGGENHED

Husdyrbruget er placeret i landzone i område med spredt bebyggelse og spredt beplantning.

Ejendommen er placeret indenfor skovbyggelinje, da skoven ved den gamle jernbane mod vest giver skovbyggelinje. Da der kun etableres en ny gyllebeholder i direkte tilknytning til eksisterende byggeri, vurderes det, at det kan ske indenfor skovbyggelinjen.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der stillet krav om særskilt ansøgning om dispensation for skovbyggelinjen, da gyllebeholderen er erhvervsmæssig nødvendig for bedriften, men ikke specifikt for ejendommen. Ansøgning herom er indsendt til byggeri@esbjerg.dk 30. oktober 2025. Dispensationen forventes meddelt.

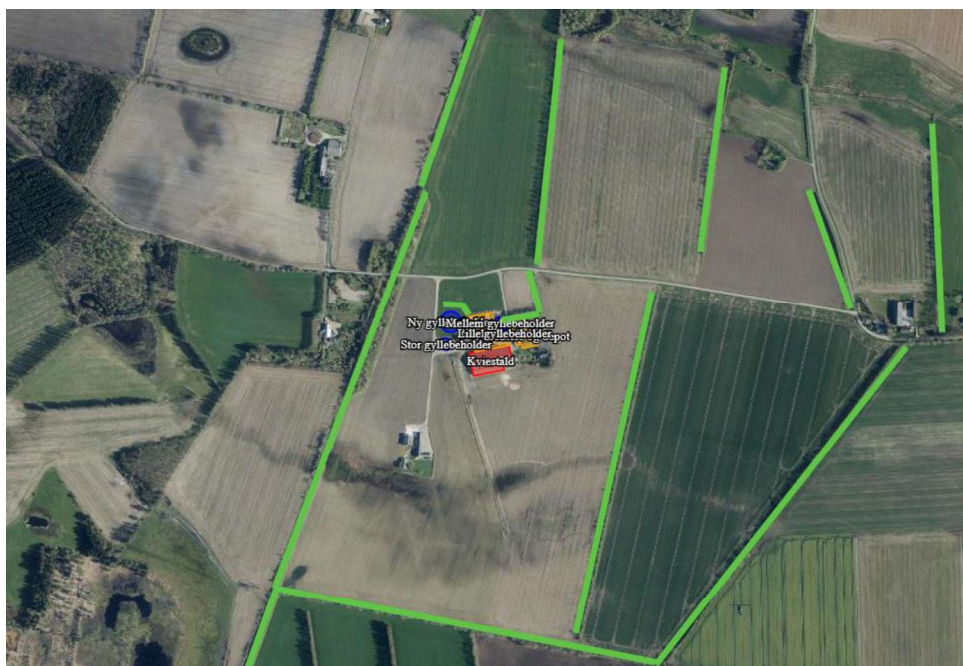
Herudover er der ikke anden fredning eller beskyttelseslinjer nær ejendommens bygninger.

Der er i dag eksisterende beplantning og eksisterende læhegn i nærområdet, hvormed det vurderes at ejendommen ikke har en væsentligt negativ påvirkning af landskabet og at der ikke er behov for yderligere beplantning.

Kort over fredninger og beskyttelseslinjer:

Kort over eksisterende læhegn og beplantning:

1.5.1 FASTE AFSTANDSKRAV

Herunder tabel med de fastsatte afstandskrav.

	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Alment vandforsyningsanlæg	>50 m	50 m
* Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Ca 5 m / ca 22 m	25 m
Vandløb/dræn/søer	>15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom:	>15 m	15 m
Skel	>30 m	30 m
Nabobeboelse	>50 m	50 m

*I miljøgodkendelsen fra 2012 står der følgende vedr dispensation til vandboringen ved stalden:

"For den eksisterende stald (byg. 1) er afstandskravet på 25 m til vandboring (DGU 131.2046) ikke overholdt, men der er i forbindelse med opførelse af denne stald i 2003 meddelt dispensation fra afstandskravet. Tilbygningen til stalden (byg. 2) overholder afstandskravet på 25 m til vandboringen."

Da der sker ændring af nuværende staldareal med malkestald til fremtidigt staldareal med sengestald, så vurderes det, at dispensationen fortsat er gældende på ejendommen til vandboringen øst for stalden.

Den nordlige markvandsboring er beliggende ca 22 m fra eksisterende gyllebeholder og ca 24 m fra eksisterende plansilo, viser de påsættes målepunkter i www.husdyrgodkendelse.dk.

Da der er tale om eksisterende forhold og da både gyllebeholder og plansilo er etablerede med tæt bund uden risiko for udsivning af f.eks. næringsstoffer, så vurderes det, at der ikke er risiko for forurening af markvandsboringen og at der kan meddeles dispensation til afstandskravet til markvandsboringen.

1.5.2 AFSTANDE MÅLT I WWW.HUSDYRGODKENDELSE.DK

Vandboring ved stald - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade og depot	13
Staldbygning	Kviestald	5
Gødningslager	Lille gyllebeholder	32

Vandboring nord for ejendommen - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	23
Staldbygning	Kviestald	72
Gødningslager	Mellem gyllebeholder	22

Stuehus - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade og depot	19
Staldbygning	Kviestald	49
Gødningslager	Lille gyllebeholder	67

Vester Bjerndrupvej 2 - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	171
Staldbygning	Kviestald	210
Gødningslager	Ny gyllebeholder	141

Vester Bjerndrupvej 5 - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	233
Staldbygning	Kviestald	231
Gødningslager	Stor gyllebeholder	181

Skel ved jernbane - Naboskel

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	127
Staldbygning	Kviestald	151
Gødningslager	Ny gyllebeholder	90

Vester Bjerndrupvej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	72
Staldbygning	Kviestald	133
Gødningslager	Ny gyllebeholder	63

Vandløb og sø mod nord - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Foderlade og depot	543
Staldbygning	Kviestald	591
Gødningslager	Mellem gyllebeholder	549

Fra ny gyllebeholder til grusvej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	Plansilo	56
Staldbygning	Kviestald	78
Gødningslager	Ny gyllebeholder	15

1.6 FORANSTALTNINGER TIL BEGRÆNSNING AF DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

1.6.1 AMMONIAKEMISSION

Den samlede ammoniakemission fra ejendommen er 3.867,0 kg N pr år i ansøgt drift. Dette er en stigning i forhold til nudrift og 8 års drift på 448,2 kg N pr år.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2955,2	911,8	3867,0
Nudrift	2688,4	730,4	3418,8
8 års-drift	2688,4	730,4	3418,8

1.6.2 AMMONIAKDEPOSITION TIL NATUROMRÅDER

I det følgende er ammoniakdepositionen til omkringliggende naturområder beregnet og beskrevet.

Generelt vurderes det, at da alle afskæringskriterier til kategori 1, 2 og 3 naturområder er overholdt, er der ikke grundlag for at stille yderligere krav om ammoniakreduktion fra ejendommen.

Kategori 1 naturområde:

Kategori 1 naturområder er habitatnatur, ammoniakfølsomme naturtyper samt heder og overdrev i Natura2000 områder. Maksimal totaldeposition er 0,2, 0,4 eller 0,7 kg N pr ha pr år ved kumulation med flere husdyrbrug, et andet husdyrbrug og ingen andre husdyrbrug.

- ❖ Det nærmeste kategori 1 naturområde er et rigkær ved Holsted Å ca 1,3 km syd for ejendommen. Beregningerne viser, at totalemissionen fra husdyrbruget til naturområdet er 0,0 kg N pr ha pr år.
- ❖ Det nærmeste kategori 1 naturområde er et surt overdrev ca 400 m sydvest og et overdrev ca 320 m sydøst for gyllebeholderne ved Hessellundvej. Beregningerne viser, at totalemissionen fra gyllebeholderne til naturområderne er 0,1 kg N pr ha pr år.

I henhold til lovgivningen er det muligt at udlede 0,2, 0,4 eller 0,7 kg N pr ha pr år i totaldeposition, afhængig af hvor mange andre husdyrbrug der udleder ammoniak til samme naturområde. Da der udledes 0,0 og 0,1 kg N pr ha pr år er ammoniakdepositionen til kategori 1 naturområdet overholdt.

Kategori 2 naturområde:

Kategori 2 naturområder er ammoniakfølsomme naturtyper (§7) samt heder >10 ha og overdrev >2,5 ha. Maksimal totaldeposition er på 1,0 kg N pr ha pr år.

- ❖ Det nærmeste kategori 2 naturområde er et overdrev ved Bramming ca 4 km sydvest for ejendommen. Beregninger viser, at den totale ammoniakdeposition til området er 0,0 kg N pr ha pr år.

I henhold til lovgivningen er det muligt at udlede 1,0 kg N pr ha pr år i totaldeposition, hvorved ammoniakdepositionen til kategori 2 naturområdet overholdt.

Kategori 3 naturområde:

Kategori 3 naturområder er heder, moser og overdrev (§ 3 natur), som ikke samtidig er omfattet af kategori 1 og 2 naturområder, samt ammoniakfølsomme skove. I henhold til lovgivningen er det muligt at udlede mindst 1,0 kg N pr ha pr år i merdeposition til kategori 3 naturområder.

- ❖ Ca 550 m nord for ejendommen er der en kategori 3 mose. Merdepositionen hertil er 0,1 kg N pr ha pr år.
- ❖ Ca 500 m vest for ejendommen er der en kategori 3 mose og en potentiel ammoniakfølsom skov. Merdepositionen hertil er 0,1 kg N pr ha pr år.
- ❖ Ca 120 m syd for gyllebeholderne på Hessellundvej er der et kategori 3 overdrev. Merdepositionen hertil er 0,0 kg N pr ha pr år.

I henhold til lovgivningen er det muligt at udlede mindst 1,0 kg N pr ha pr år i merdeposition til kategori 3 naturområder, hvorved ammoniakdepositionen til kategori 3 naturområdet overholdt.

§ 3 naturområde:

§ 3 naturområderne er naturområder der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelsesloven og ikke samtidigt er omfattet af kategori 1, 2 eller 3 naturområderne.

- ❖ Ca 550 m sydvest for ejendommen er der en § 3 beskyttet eng. Merdepositionen hertil er 0,0 kg N pr ha pr år

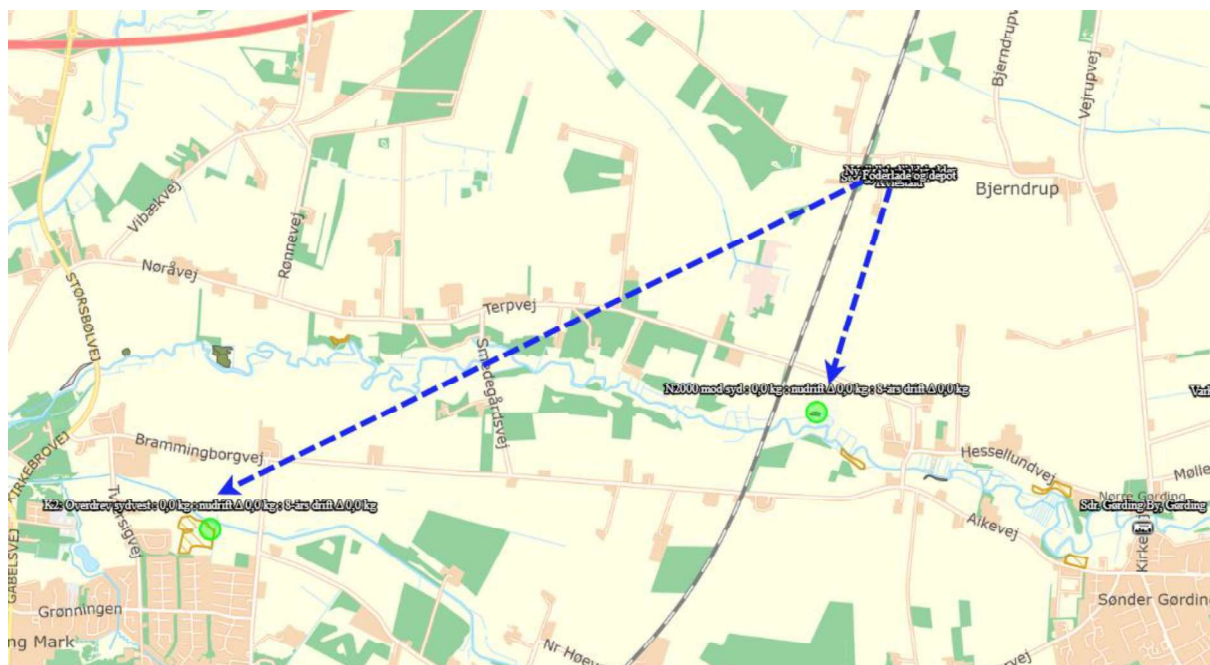
I henhold til lovgivningen er der ikke fastsat niveauer for merdepositionen, men da merdeposition er under 1,0 kg N pr ha pr år i til § 3 naturområdet, vurderes det at ammoniakdepositionen til § 3 naturområdet er overholdt.

Tabel med ammoniakdeposition til naturområderne:

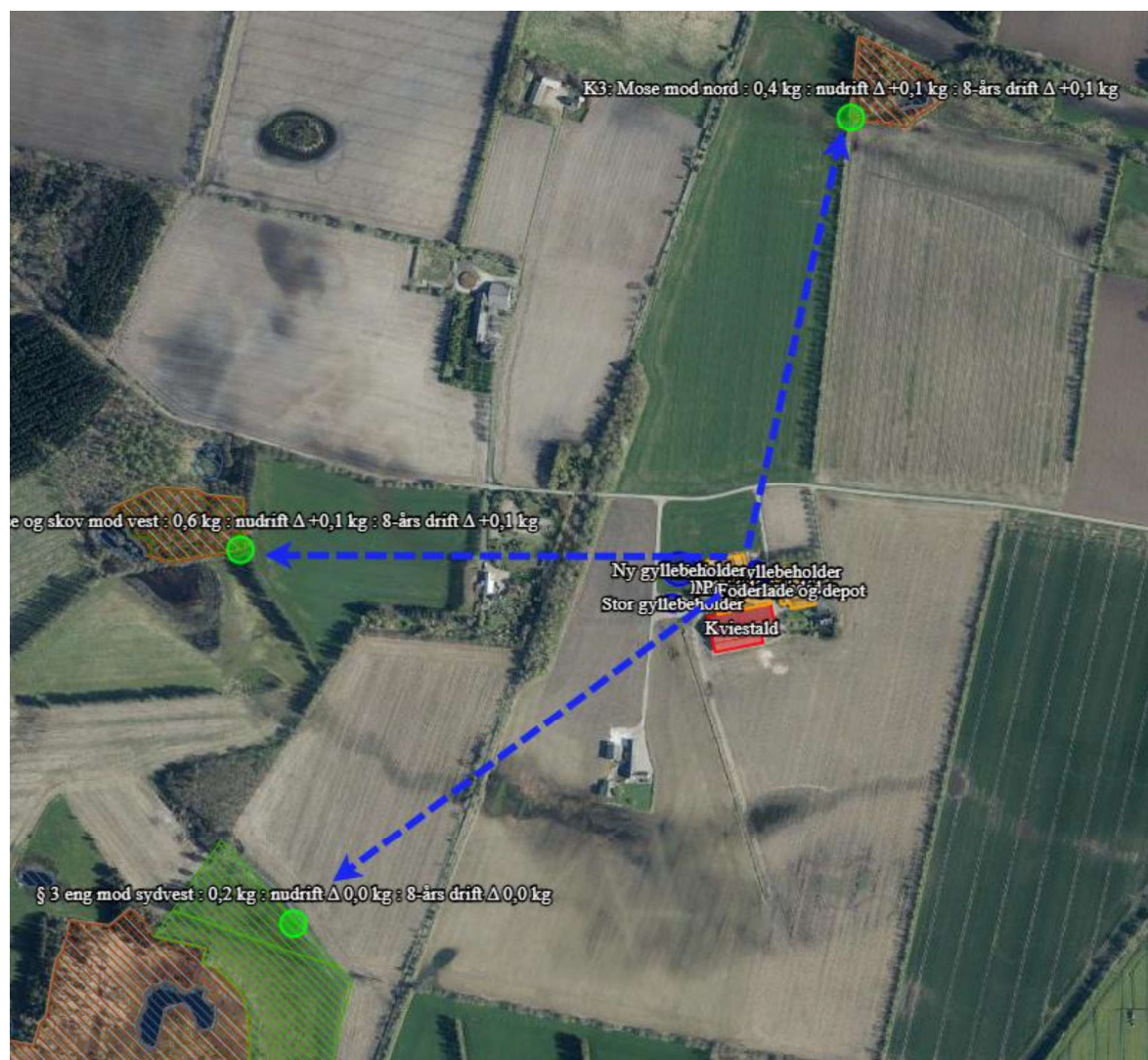
Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
K1: Overdrev sydøst for gyllebeh S	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,1
K1: Surt overdrev sydvest for gyllebeh S	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
K3: Overdrev ved gyllebeh S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
K1: Riggær mod syd	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
K2: Overdrev sydvest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
K3: Mose mod nord	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,4
K3: Mose og skov mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,6
§ 3 eng mod sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3

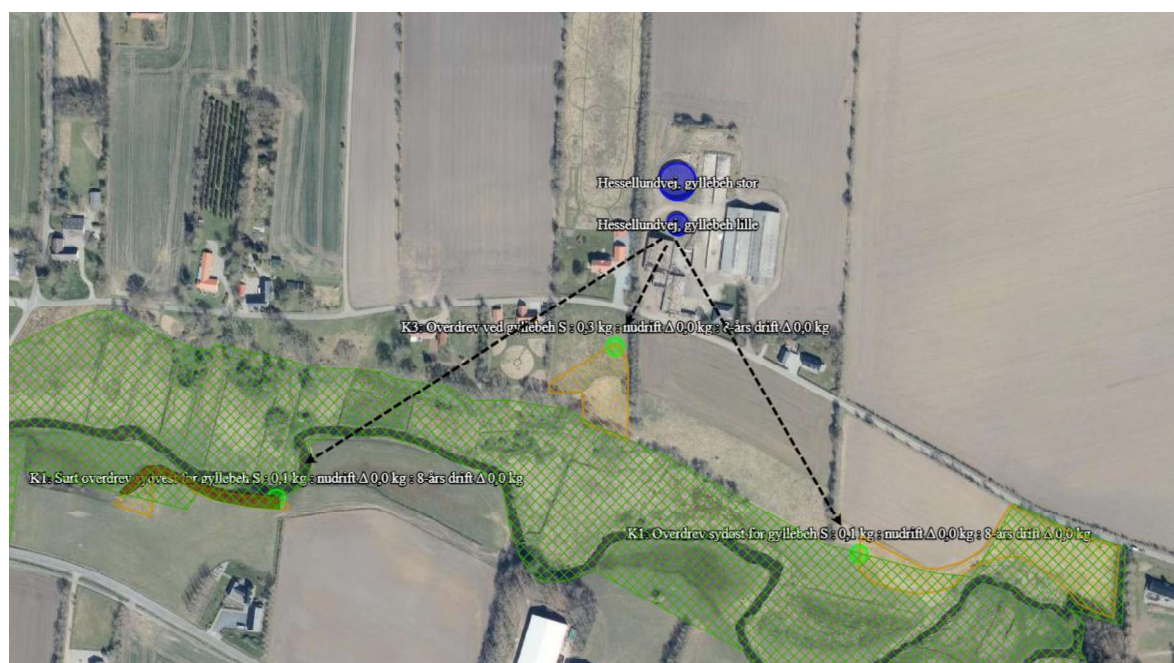
Nedenstående kort viser nærmeste kategori 1 og 2 naturområder ved ejendommen:

Nedenstående kort viser nærmeste kategori 3 naturområder ved ejendommen:

Nedenstående kort viser nærmeste kategori 1 og 3 naturområderne ved gyllebeholderne:

1.6.3 BILAG IV-ARTER

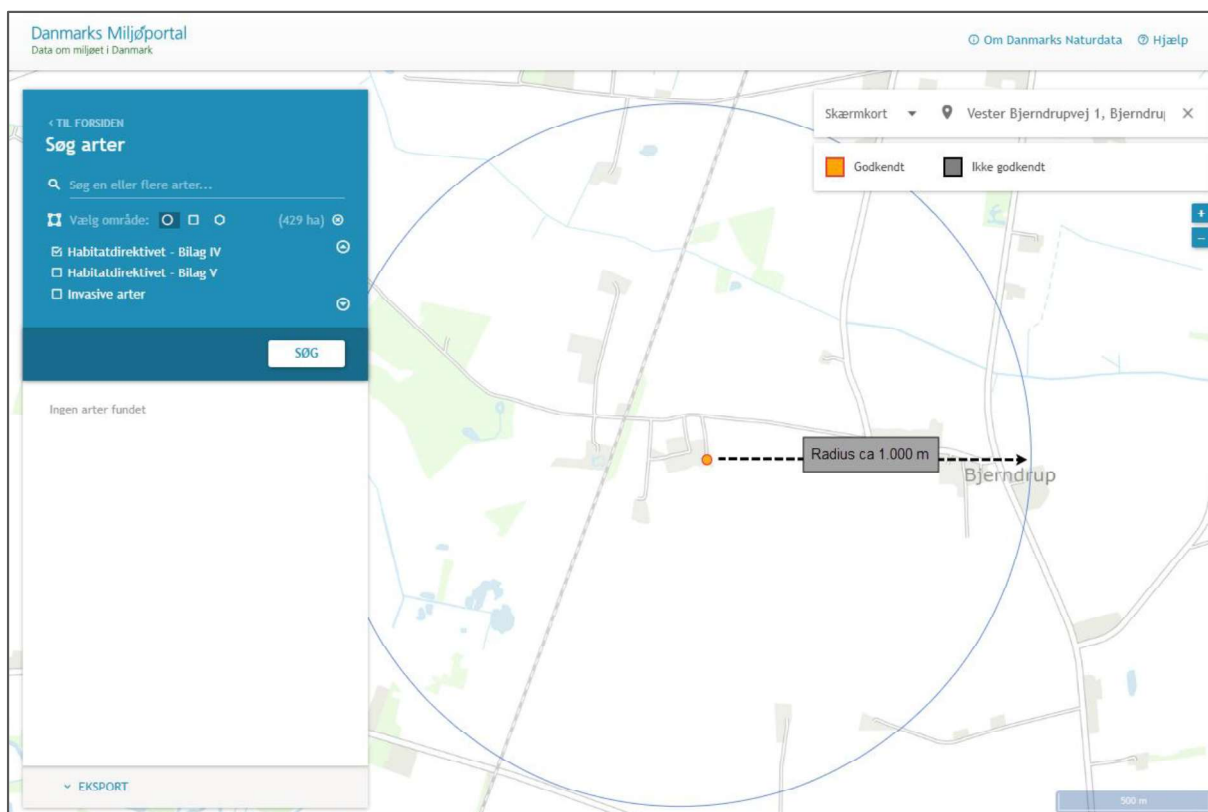
På nuværende tidspunkt er der 39 dyrearter i Danmark, der er vurderet som særligt sårbare eller truede, hvorfor de fremgår af EU's Habitatdirektiv bilag IV.

Arterne er omfattet af en streng beskyttelse – de må ikke slås ihjel og der er forbud mod forstyrrelse eller ødelæggelse af deres yngle- og rasteområde. Samtidigt er det lodsejerens ansvar at sikre sig, at driftsændringer ikke skader bilag IV-arters yngle- og rasteområder.

Ifølge nedenstående kort fra Danmarks Miljøportal er der ikke registreret bilag IV arter indenfor en radius af ca. 1.000 m fra husdyrbruget, målt fra centrum af staldanlægget.

Dermed vurderes det, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget, driften af husdyrbruget og udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke bilag 4 arter negativt.

Kort over bilag IV-arter fra naturdata.dk:

1.6.4 LUGTEMISSION OG LUGTGENEAFSTANDE

Da ejendommen er beliggende frit og overholder lugtgeneafstandene, er der som udgangspunkt ikke grundlag for at antage, at der er behov for særlige tiltag til begrænsning af lugt fra ejendomme.

I lugtberegningerne er der ikke indregnet kumulation med andre husdyrbrug indenfor 100 m af nærmeste enkelt bolig i landzone eller indenfor 300 m af samlet bebyggelse og byzone.

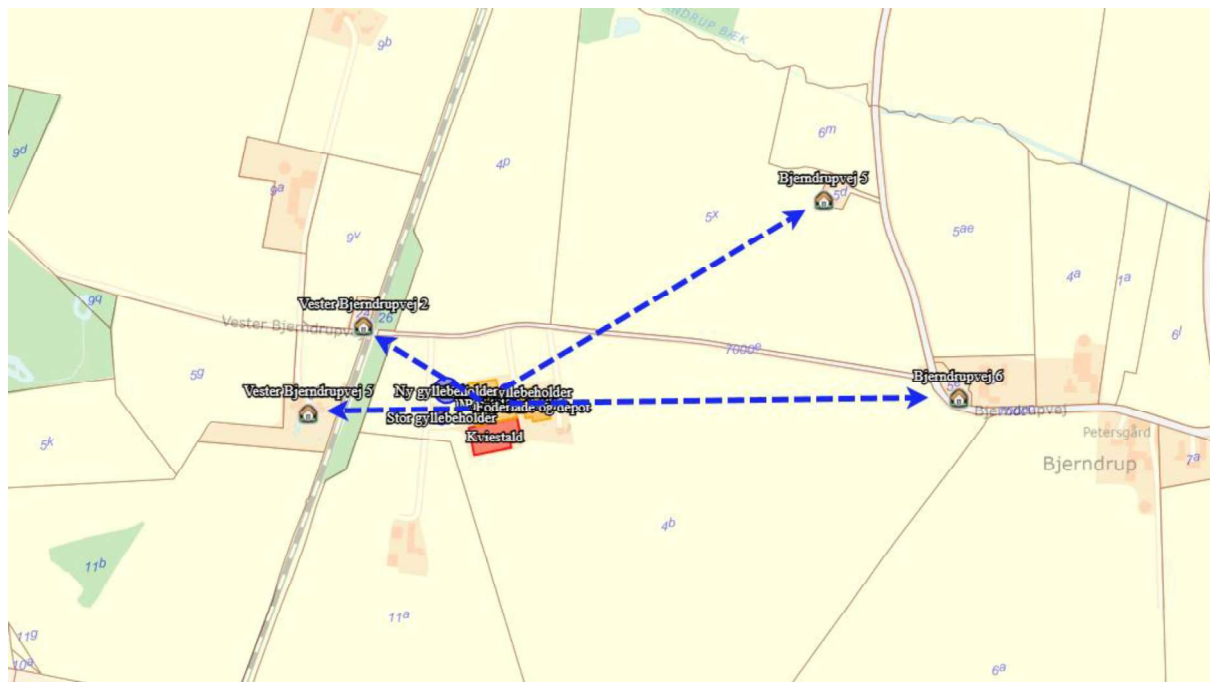
Af nedenstående tabel fremgår det at lugtgeneafstandene til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt med en god margin og det vurderes at omkringboende ikke vil blive væsentlig generet af lugtgener fra ejendommen.

Tabel med lugtgeneafstande:

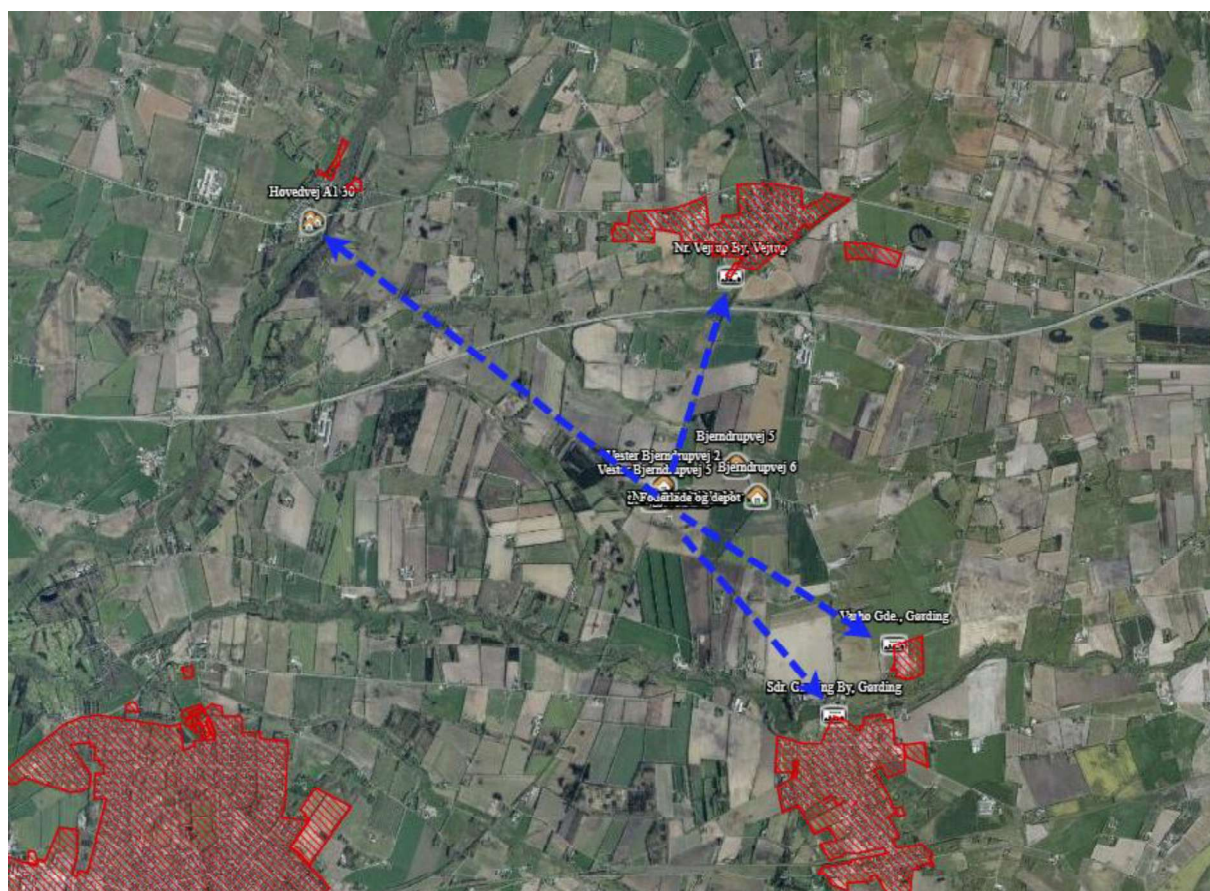
Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bjerndrupvej 5	0	FMK	78,6	78,6	585,6	Ja
 Bjerndrupvej 6	0	FMK	78,6	78,6	672,5	Ja
 Vester Bjerndrupvej 2	0	FMK	78,6	78,6	247,7	Ja
 Vester Bjerndrupvej 5	0	FMK	78,6	78,6	271,7	Ja
 Hovedvej A1 30	0	NY	162	162	4275,8	Ja
 Nr. Vejrup By, Vejrup	0	FMK	248,7	248,7	2111,2	Ja
 Sdr. Gørding By, Gørding	0	FMK	248,7	248,7	2398,1	Ja
 Varho Gde., Gørding	0	FMK	248,7	248,7	2334,1	Ja

Kort over nabobeboelser:

Kort over byzone og samlet bebyggelse:

1.7 ØVRIGE EMISSIONER OG GENE BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

1.7.1 STØJ

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med markarbejde.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Støj fra transporter

Støj fra transporter vil primært komme fra lastbiler og traktor med levering af foder og levering/afhentning af dyr og husdyrgødning.

Transporterne vil primært foregå inden for normal arbejdstid. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

Støj fra fodring:

Fodringen af dyrene på ejendommen tager dagligt ca 1 time og det sker indenfor normal arbejdstid kl ca 06-07. Det vurderes, at støj fra fodermaskinerne ikke er til gene uden for ejendommens areal og ved omkringboende.

1.7.2 RYSTELSER OG VIBRATIONER

Husdyrbruget drives med almindelige godkendte landbrugsmaskiner. Ingen af disse maskiner medfører rystelser eller vibrationer der er til gene indenfor eller udenfor ejendommens arealer.

På husdyrbruget findes der kompressor, håndværkstøj og lignende. Disse medfører ikke rystelser eller vibrationer der er til gene indenfor eller udenfor ejendommen.

1.7.3 LYS I STALDENE OG UDENDØRSLYS

Lys i staldene

Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 4-8 timer i døgnet i vinterhalvåret og begrænset i sommerhalvåret. Herudover er der vågelys, så dyrene kan orientere sig.

Lyset i staldene er slukket om natten og det vurderes, at vågelyset ikke vil være til gene for omkringboende.

Udendørslys

Udendørslamper er styret af sensor og dermed tændt efter behov. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

Da der ikke er belysning udenfor bygningerne om natten vurderes det, at omkringboende ikke vil blive generet heraf.

1.7.4 FLUER OG SKADEDYR

Tiltag for minimering af fluer og skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres.

Fluebekæmpelse

Fluebekæmpelse i stalden sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet. Konkret benyttes der bekæmpelsesmidler i dybstrøelsesmåtterne efter behov og der benyttes desinficering efter rengøring.

Skadedyrsbekæmpelse

Rottebekæmpelse sker i overensstemmelse med de officielle retningslinjer.

1.7.5 STØV FRA STALDE OG FODER

Støv fra foderhåndtering

Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder og halm, men det vurderes ikke at have en negativ indvirkning på naboerne pga. den lave støvmængde og afstanden til naboer.

Støv fra husdyr

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang der opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt management.

1.7.6 RENGØRING

Der er daglig oprydning i stalde og foderopbevaring. Foderbordet fejes hver dag, og gangene fejes efter behov et par gange pr uge.

En gang årligt rengøres staldafsnittet med dybstrøelse og på bunden spredes der kalk for desinficering og forebyggelse af fluegener.

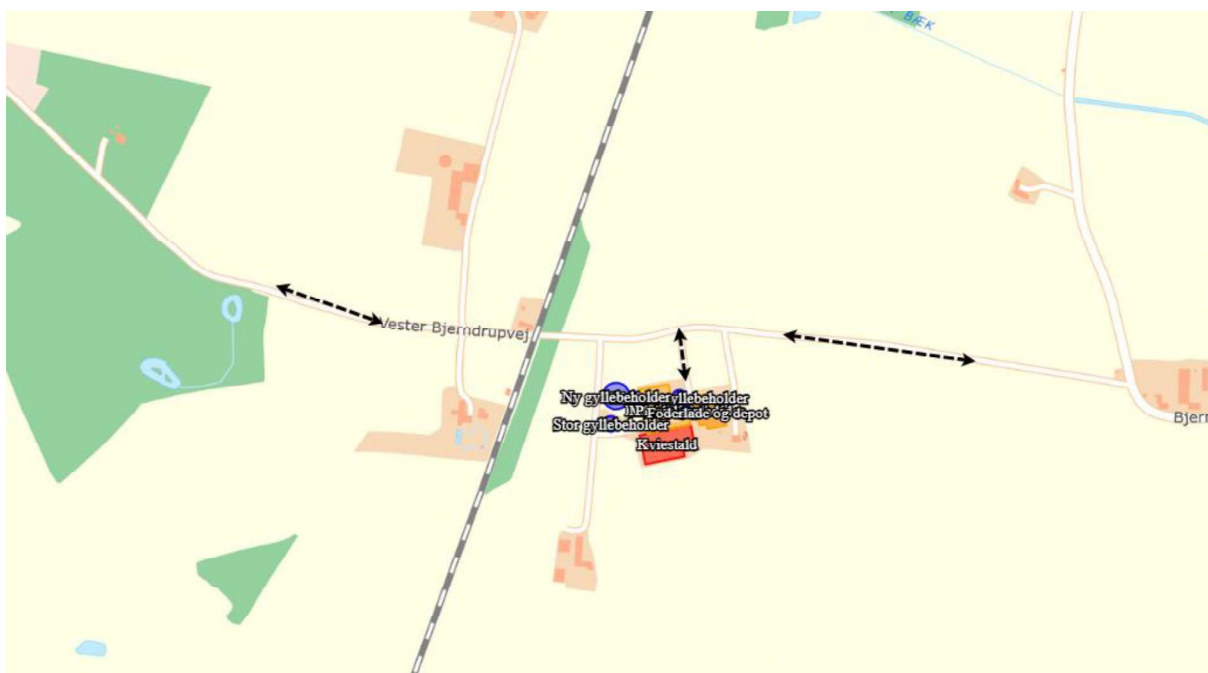
1.7.7 TRANSPORTER TIL OG FRA EJENDOMMEN

Transporterne foregår primært med traktor eller lastbil og herudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne af f.eks. dyrlæge, elektriker, serviceaftaler m.v.

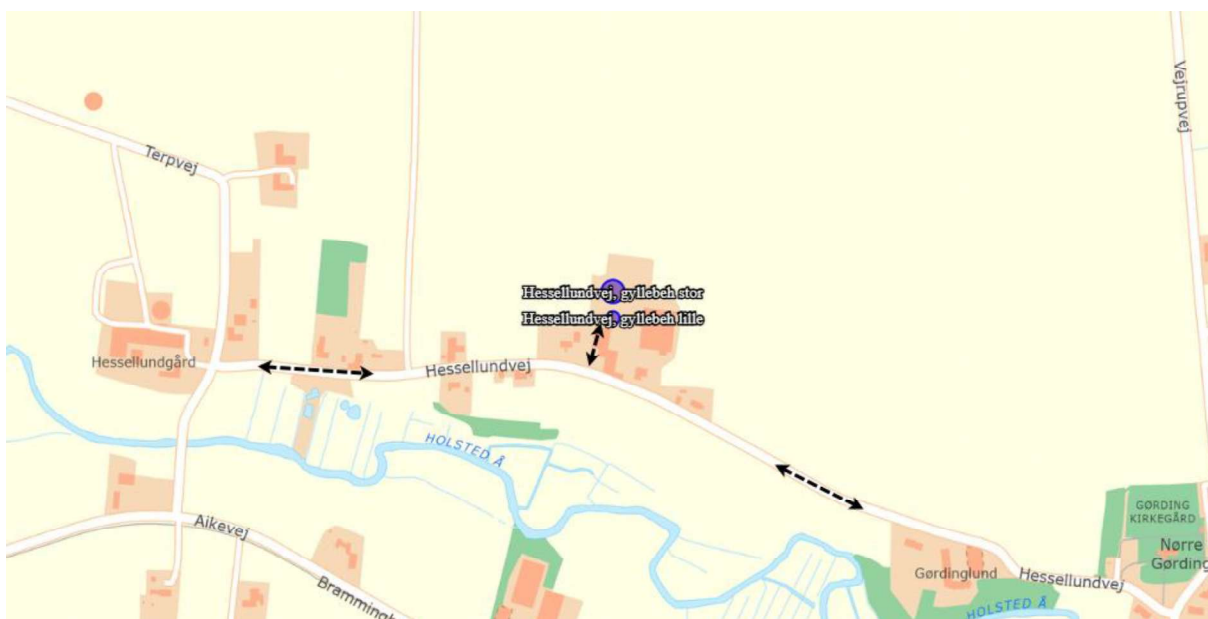
Da en del af de sæsonbetonede transporter, er begrænset til enkelte af årets dage, og da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel, vurderes det at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Da en del af transporterne med gylle, fra gyllebeholderne til udbringning på de dyrkede arealer, sker direkte fra gyllebeholderne til arealerne, uden færdsel på offentlige veje eller i begrænset grad færdsel på offentlige veje, vurderes det at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Kort over adgangsveje til ejendommen:

Kort over adgangsveje til gyllebeholderne ved Hessellundvej:

Tabel over anslået transporter:

Transporter til Vester Bjerndrupvej 1:	Nudrift, miljø- godkendelse 2012	Ansøgt drift, anslået
Afhentning og levering af dyr	24	12
Afhentning af mælk	183	-
Levering af halm	-	10
Levering af kraftfoder	52	12
Transport med grovfoder	231	230
Fragt	24	-
Afhentning af døde dyr	6	6
Husdyrgødning – gylle, Vester Bjerndrupvej 1	580	440
Husdyrgødning – dybstrøelse	63	6
Brændstof	8	12
Affald	29	8
Andet/diverse	-	10
I alt	1.200	746

Transporter til gyllebeholderne på Hes- sellundvej:	Nudrift, miljø- godkendelse 2012	Ansøgt drift, anslået
Gylle der opbevares i gyllebeholderne på Hessellundvej bliver udbragt på arealerne i nærområdet og ikke på arealerne ved Vester Bjerndrupvej 1	Indgik ikke	270

1.7.8 SPILDEVAND OG VANDFORBRUG

Spildevand fra husdyrproduktionen udgøres primært af vand fra rengøring og drikkevands-spild. Spildevandet ledes til gyllesystem, hvorved det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand ved håndtering af spildevand.

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer vandforbruget og vandspild. Evt læka-ger identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer at vandkarrene ikke flyder over og der benyt-tes drikkekopper, hvorved vandforbruget minimeres.

Vandforbruget registreres, så der kan reageres på unormalt vandforbrug. Vandforbruget er uændret ca 3.500 m³.

Plansiloerne/ensilagepladsen er etableret med tæt bund. Restvand fra plansiloerne ledes til gyllesystem, hvorved det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand ved håndteringen af restvand fra plansiloerne.

Tabel med oversigt over afledning af spildevand:

Type	Anslået m ³	Afledes til
Sanitært spildevand fra beboelsen og med-arbejderfaciliteter	150	Eksisterende anlæg
Tagvand fra eksisterende bygninger	3.000	Afledning til dræn via eksiste-rende anlæg – se afløbsplan
Plansilo og møddingsplads, hvor møddings-pladsen ligeledes anvendes som vaske-plads i mindre grad	2.000	Gyllebeholder

1.7.9 ENERGIFORBRUG

El anvendes primært til lys.

Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minime-rer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder m.v.

Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Logistikken i forbindelse med fodring er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftsti-mer, hvilket minimere brændstofforbruget.

Det anslås at forbruget er uændret ca 55.000-60.000 kWh inkl markvanding og ca 3.500 l diesel.

På baggrund af de energireducerende tiltag der anvendes på ejendommen og den fokus der er på besparelse af energi, vurderes det, at energiforbruget er på et acceptabelt lavt niveau og at ejendommen kun benytter den energi der er nødvendig for driften af husdyrbruget.

1.7.10 OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING

På ejendommen produceres der gylle og dybstrøelse.

Gylle håndteres i gyllekanaler i staldene og ledes til fortank, hvorfra det ledes til gyllebeholdere i lukkede rør. Gyllen lagres i de eksisterende gyllebeholdere og den nye gyllebeholder.

Omrøring, pumpning og generel håndtering af husdyrgødning vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Dybstrøelse afsættes 1-2 uger efter udmugning i staldene til biogasanlæg, hvorved der kun er kortvarigt oplag af dybstrøelse på møddingspladsen. Møddingspladsen har afløb til gyllesystem.

Gyllekanaler og dybstrøelsesarealer er etableret med tæt bund. Gylle og evt møddingssaft fra dybstrøelsesarealerne ledes via lukkede rør til gyllesystem, der ligeledes er etableret med tæt bund. Det vurderes, at der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand og overfladevand med gødningsstoffer fra husdyrbrugets anlæg.

1.7.11 AFFALD, OLIE OG KEMIKALIER

Døde dyr fjernes fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel/presenning, udviklet til formålet.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver sorteret og opsamlet i container, hvorfra det bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller sendes med dyrlægen retur.

Motorolie bortskaffes til mekaniker, der tager spildolie med retur ved olieskift, eller det bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Affald fra ejendommens husholdning er tilsluttet kommunal affaldsordning.

Der opbevares ikke pesticider eller kemikalier på ejendommen.

Det vurderes, at den daglige håndtering af olie og affald og bortskaffelse af affald fra ejendommen sikrer, at der ikke sker en miljøbelastning af jord, grundvand og overfladevand og at omkringboende ikke bliver generet af lugt eller skadedyr fra affald.

1.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

På ejendommen udfører ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene kontrolleres dagligt og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- ❖ Der tages i videst mulig omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet, og der er fagkonsulenter tilknyttet ejendommen, som med faste intervaller gennemgår bedriften, herunder bl.a. optimering af fodersammensætningen.
- ❖ Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcepild eller punktforurening.

1.8.1 DOKUMENTATION:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Mark- og gødningsplaner
- Slagteriafregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Beredskabsplan
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag

1.9 BAT

1.9.1 BAT FOR DAGLIG DRIFT

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt fra husdyrproduktionen.

Staldene er indrettet således, at der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen.

Pumpning og håndtering af gylle foregår i lukket system. Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt vil normalt foregå indenfor normal arbejdstid.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitorere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- ❖ Vandforbrug
- ❖ Energiforbrug
- ❖ Brændstofforbrug
- ❖ Foderforbrug
- ❖ Gødningsproduktion

1.9.2 TEKNOLOGIER OG TIL- OG FRAVALG AF TEKNOLOGI

På MST teknologiliste findes følgende ammoniakreducerende teknologier til brug på husdyrproduktioner med kvæg:

- ❖ Svovlsyrebehandling af kvæggylle
- ❖ Faste dræned gulve

På ejendommen er de eksisterende stalde etableret med fast gulv og spaltegulv, hvilket er økonomisk uproportionalt at ændre til fast drænet gulv.

Malkestalden bliver ændret til sengestaldsareal med spalter. Det er ikke økonomisk proportionalt at vælge fast drænet gulv i dette mindre staldafsnit. BAT niveauet overholdes derfor ved overdækning af den nye gyllebeholder.

Svovlsyrebehandling (forsuringsanlæg) af kvæggylle i de eksisterende stalde er fravalgt, da det vurderes praktisk udfordrende at etableres gylleforsuringsanlægget i eksisterende stalde samtidigt med at det vurderes økonomisk uproportionalt.

Herudover skal der afsættes husdyrgødning til biogasanlæg for derved at bidrage til grøn energi. Svovlsyre i husdyrgødningen er uønsket i biogasanlæg, da det kan ødelægge de biologiske processer.

Herudover er der stalde med dybstrøelse, hvilket er BAT.

1.9.3 VEJLEDENDE BAT-EMISSIONSNIVEAU FOR AMMONIAK

Det vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak fra husdyrbruget er overholdt med baggrund i det dyrehold og de staldsystemer, samt husdyrgødningsoptag, der er valgt på ejendommen.

Beregning af BAT-niveau:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2893	1093	3986
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2955	912	3867
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	119
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

1.9.4 BAT FODRING

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med fodringsrådgiver og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Foderet er, ved hjælp af foderplanerne, tilpasset de enkelte dyregrupperes aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i den samlede mængde af husdyrgødning.

Fosforindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af fosfor i husdyrgødningen reduceres og der vil dermed være et lavere fosforindhold i den samlede mængde af husdyrgødning.

1.9.5 OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

Gyllebeholdere er stabile beholdere lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholdere i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholdere visuelt kan kontrolleres for evt skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholdere hvert 10 år bliver kontrolleret, for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der føres logbog over gyllebeholdere med naturligt flydelag.

Det vurderes, at den daglige håndtering og opbevaringen af husdyrgødning ikke vil medføre en miljøbelastning af jord, grundvand og overfladevand og at omkringboende ikke bliver væsentligt generet af lugt eller fluer fra husdyrgødningen.

1.9.6 UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af handels- og husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler og foregår efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen udbringes med slæbeslager i afgrøderne eller nedfældes/forsures forud for etablering af vårsæd og i græs.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle udbringes på veletablerede afgrøder med slæbeslanger eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossent eller snedækket areal.

1.10 FOREBYGGELSE AF UHELD

1.10.1 MANAGEMENT

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt.

Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv.

På baggrund heraf vurderes det, at management på ejendommen sikre, at der er lav risiko for at ejendommens drift medfører uheld der kan give miljøbelastning af jord, grundvand og overfladevand.

1.10.2 BEREDSKABSPLAN

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplanen beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen vurderes det, at skadevirkninger ved evt. uheld minimeres.

Ejer, medarbejder og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen.

1.10.3 UHELD MED GYLLE

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet og gyllen vil løbe mod det laveste områder omkring gyllebeholderne. Herfra kan det suges op og fjernes. Maskinstation vil blive kontaktet og der kan dæmmes op med jord eller lignende.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholdere hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

1.10.4 DØDE DYR

Døde dyr fjernes fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel/presenning, udviklet til formålet. DAKA eller lignende firma tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

1.10.5 STRØMSVIGT

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningselskabet blive kontaktet. Nødstrømsgenerator kan igangsættes.

1.10.6 BRAND

Ved brand tilkaldes brandvæsnet. Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

1.11 HUSDYRBRUGETS ALTERNATIVER OG OPHØR

1.11.1 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

Der sker kun mindre ændringer i staldanlægget for at optimere brugen af staldanlægget, hvorved der ikke er alternative løsninger, da der ikke bygges nyt staldanlæg.

Der etableres en ny gyllebeholder på ejendommen. Det vurderes, at der ikke er alternative placeringer til gyllebeholderen, da den placeres i et område, hvor dyrkningen af grovfoder har behov for husdyrgødningen. Samtidigt etableres gyllebeholderen i umiddelbar nærhed af eksisterende staldanlæg, hvorved den vil have en begrænset virkning på det omkringliggende landskab.

Helt generelt vurderes det, at det samlede anlæg tager hensyn til omkringboende, naturområder, intern logistik, ressourceforbrug, smittebeskyttelse, opfyldelse af dyrevelfærd m.v.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis godkendelsen ikke gennemføres. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt for driften af ejendommen og for muligheden for udvikling af lokale arbejdspladser.

1.11.2 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderligere.

1.12 GENERELLE VIRKNINGER

1.12.1 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER PÅ MILJØET

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra husdyrbruget, da der er ca 60 km til Tyskland. Det vurderes, at der ikke vil være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

1.12.2 BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED

Husdyrproduktionen på ejendommen overholder alle lovens fastsatte krav i forhold afstands-krav og lugtgener til naboer, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af lugt fra husdyrproduktionen.

Støvgener minimeres ved at foderet håndteres internt på ejendommen i området ved plansi-loanlæg og stalde og ved fornuftig håndtering af halm ved strøning, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støv fra husdyrproduktionen.

De fastsatte grænser for støjgener overholdes dag og nat. Ved hensynsfuld kørsel med transporter og ved kørsel med hovedparten af transporterne indenfor almindelig arbejdstid minimeres støjgenerne, hvorfor det ikke forventes, at omkringboende bliver væsentligt generet af støj fra husdyrproduktionen.

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres, hvorfor det ikke forventes at omkringboende er væsentligt generet af skadedyr fra husdyrbruget.

1.12.3 BIOLOGISK MANGFOLDIGHED I FORHOLD TIL KATEGORI 1– OG 2-NATUR SAMT BILAG IV-ARTER

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1 og 2-natur. Totaldepositionen til det nærmeste kategori 1 naturområde er beregnet til 0,1 kg N pr ha pr år. Tilstanden af nærmeste kategori 1 naturområde forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Totaldepositionen til det nærmeste kategori 2 naturområde er beregnet til 0,0 kg N pr ha pr år. Tilstanden af det nærmeste kategori 2 naturområde forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Levesteder for bilag IV-dyrearter i området forventes ligeledes ikke at blive påvirket af husdyrproduktionen på gården, da der ingen findes oplysninger om levesteder indenfor en radius på 1.000 m fra ejendommen.

1.12.4 JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA

Udbringning af husdyrgødning fra ejendommen reguleres af generel lovgivning for udbringning af husdyrgødning.

Markdriften er omfattet af regulering i forhold til næringsstofftilførsel og sædskifte, hvilket har positiv betydning for jordens frugtbarhed og udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Det forventes ikke at projektet har negativ indvirkning på luft eller klima.

1.12.5 MATERIELLE GODER, KULTURARV OG LANDSKABET

Der er taget højde for påvirkningen af materielle goder, kulturarv og landskabet. Det vurderes at ingen af disse tre parametre vil blive påvirket væsentligt i forbindelse med godkendelse af husdyrbruget.